

ONTWERP VAN DECREET OVER DE BOVENLOKALE CULTUURWERKING**Samenvatting**

Het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking is het belangrijkste beleidskader voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap in de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport heeft als doel om de participatie in cultuur-, jeugd- en sportbeleid te ondersteunen, verrijken en versterken. Het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid is het beleidskader voor de ondersteuning van het Lokaal Cultuurbeleid.

Het voorliggend ontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking vertrekt vanuit dezelfde krachtlijnen als het decreet van 15 juni 2018 en heeft tot doel om een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking uit te bouwen, te stimuleren, te optimaliseren en participatie te bevorderen. Het voorliggend ontwerp is een optimalisatie van het decreet van 15 juni 2018 met als leidende principes het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024, de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018, de optimalisatie en heroriëntering van het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport en het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, de herijking van de sectordecreten, de principes van de regiovorming en de fusies van gemeenten.

De eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018 werd geëvalueerd door de administratie. Naar aanleiding van de aanbevelingen van deze evaluatie worden de subsidie-instrumenten van het decreet van 15 juni 2018 geoptimaliseerd. Tegelijk werd de optimalisatie en heroriëntering van het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport en het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid opgestart. Naar aanleiding van deze optimalisatie wordt de subsidielijn 'werkingssubsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede' uit het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport, geïntegreerd in voorliggend ontwerp van decreet. In het kader van dezelfde optimalisatie en heroriëntering worden ook de werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie geïntegreerd in het voorliggend ontwerp.

Dit ontwerp van decreet wordt opgesteld in lijn met de herijking van de sectorale cultuurdecreten. De formulering van de terminologie, de vormelijke aspecten en de generieke bepalingen en procedures binnen dit decreet zijn bijgevolg het resultaat van deze harmoniseringsoefening binnen het beleidsveld cultuur. Daarnaast conformeert dit ontwerp van decreet zich ook aan de principes van regioconform samenwerken, zoals bepaald in het Regiodecreet van 3 februari 2023 en werden er enkele wijzigingen doorgevoerd in functie van de fusies van gemeenten.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Situering van het bovenlokaal cultuurbeleid

1. Het decreet van 15 juni 2018 betreffende de bovenlokale cultuurwerking (verder het decreet van 15 juni 2018 genoemd) kwam er naar aanleiding van de afslanking van de provincies op het vlak van de persoonsgebonden bevoegdheden. Het wegvallen van dit provinciale intermediaire niveau voor cultuur mocht niet ten koste gaan van de diversiteit in de cultuursector en mocht niet leiden tot verschraving van het landschap. De inhoudelijke ondersteuning, de stimulansen voor kwaliteit en innovatie en de domeinoverschrijdende bovenlokale samenwerkingen werden daarom geclusterd en gecontinueerd middels het decreet van 15 juni 2018.

Het decreet van 15 juni 2018 heeft tot doel een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking te bouwen, te stimuleren en te optimaliseren; en de cultuurparticipatie te bevorderen en te versterken. Hiervoor focust dit decreet op de ontwikkeling en verspreiding van praktijken van culturele organisaties die een werkend antwoord kunnen bieden in de bovenlokale context.

De uitgangspunten van het decreet van 15 juni 2018 zijn:

- culturele sectoren en disciplines, waar zij een bovenlokale meerwaarde bieden, ondersteunen en stimuleren tot transversaliteit: kunsten, cultureel erfgoed, sociaal-cultureel werk, circuskunsten, amateurkunsten;
- het verbindende karakter van het bovenlokale veld tussen het lokale cultuurbeleid en het Vlaamse niveau (de sectordecreten) erkennen en versterken;
- aandacht voor regionale verschillen;
- stimuleren van samenwerkingen met andere beleidsdomeinen (onderwijs, welzijn, toerisme, economie, sport, ruimtelijke ordening, onroerend erfgoed, ...);
- aandacht voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen.

Het decreet van 15 juni 2018 voorziet daarvoor in drie subsidie-instrumenten:

- Projectsubsidies voor bovenlokale cultuurprojecten;
- Werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur;
- Werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

In artikel 39 van het decreet van 29 maart 2019 houdende diverse bepalingen in het beleidsveld cultuur werden de subsidies ter vergoeding van de regularisatie van de gesubsidieerde contractuelen stopgezet vanaf werkingsjaar 2024. Het decreet van 29 maart 2019 bepaalt bovendien dat de vrijgekomen middelen aangewend zullen worden voor de uitvoering van het decreet van 15 juni 2018.

Situering van het participatiebeleid

2. Het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (verder het Participatiedecreet genoemd) had als doel de participatie in het cultuur-, jeugd- en sportbeleid te ondersteunen, verrijken en versterken.

Het Participatiedecreet is een flankerend en stimulerend decreet. Het regelt geen specifieke sector of een gerichte en afgebakende vorm van ondersteuning, maar het flankert door te versterken en verbeteren wat er zich binnen de verschillende sectoren ontwikkelt. Het stimuleert door ideeën aan te wakkeren en nieuwe methodes of verrassende samenwerkingen mogelijk te maken.

Het Participatiedecreet gaat daarbij uit van twee centrale uitgangspunten:

- 1) een hefboom zijn voor meer gemeenschapsvorming en meer kansen voor het grote publiek om van cultuur, jeugdwerk en sport te kunnen proeven;
- 2) een stevige partner zijn voor kansengroepen.

Het Participatiedecreet heeft de volgende doelstellingen:

- 1) het Participatiedecreet stelt participatie, in zijn verschillende dimensies, steeds als eerste en belangrijkste aandachtspunt;
- 2) het Participatiedecreet werkt aanvullend en ondersteunend voor de sectoraal georganiseerde decreten en beleidsvoering in de domeinen Cultuur, Jeugd en Sport;
- 3) het Participatiedecreet werkt sectoroverschrijdend en beperkt zich niet tot ofwel het cultuur-, ofwel het jeugd-, ofwel het sportbeleid;
- 4) het Participatiedecreet biedt een combinatie van ondersteuningsmaatregelen en omvat het structureel inbedden van de beleidsaandacht voor een aantal specifieke doelgroepen, de verankering van enkele specifieke en sectoroverschrijdende participatie-instellingen en het creëren van een subsidiekader voor vernieuwing rond participatie.

Het Participatiedecreet voorziet op dit moment nog volgende subsidie-instrumenten:

- 1) structurele subsidies aan participatie-instellingen voor enerzijds de verhoging en verbreding van de participatie en anderzijds voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen;
- 2) structurele subsidies aan verenigingen met een specifieke opdracht met betrekking tot het verenigingsleven;
- 3) structurele subsidies aan een vereniging ter bevordering van de culturele en sportieve participatie van gedetineerden;
- 4) structurele subsidies aan gemeenten om de reguliere bibliotheekwerking uit te breiden tot de gevangenen;
- 5) projectsubsidies voor projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport;
- 6) structurele subsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede;
- 7) structurele subsidies voor hobbyverenigingen voor de landelijke en op participatie gerichte activiteiten.

Situering van het lokaal cultuurbeleid

3. Het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid (hierna het decreet Lokaal Cultuurbeleid genoemd) verving het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid. Ingevolge het Planlastendecreet moest de Vlaamse overheid diverse sectorale decreten aanpassen aan de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze met betrekking tot plan- en rapporteringsverplichtingen voor lokale besturen. Het decreet Lokaal Cultuurbeleid bestendigde het gevoerde beleid, maar ging een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid op maat in te vullen. Het decreet zorgde voor een vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid stelde volgende doelstellingen voorop:

- 1) aanpassing aan het Planlastendecreet;
- 2) een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren door gemeentebesturen een grote beleidsruimte te geven en hen te responsabiliseren voor hun cultuurbeleid;
- 3) kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing te stimuleren;
- 4) de aandacht voor een duurzaam cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum;
- 5) de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden;
- 6) voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien;
- 7) de subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen;
- 8) conform het witboek Interne Staatshervorming de bevoegdheden die de provincies in de toekomst nog zullen kunnen uitvoeren, decretaal verankeren.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid voorziet momenteel nog volgende subsidie-instrumenten:

- 1) structurele subsidies aan organisaties met een specifieke opdracht, voor enerzijds de ondersteuning van gemeenten bij de digitale uitdagingen van hun cultuurbeleid en anderzijds voor voorzieningen voor bijzondere doelgroepen;
- 2) werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan;
- 3) werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek;
- 4) een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024

4. In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 (Parl. St. VI. Parl. 2019-20, nr 31/1) bevestigt de Vlaamse Regering de uitrol van het decreet van 15 juni 2018 en benadrukt ze vooral het transversale aspect. Tegelijk kondigt de Vlaamse Regering de evaluatie aan van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018 en het voornemen om dit desgevallend aan te passen:

"Het decreet bovenlokale cultuurwerking is sinds 1 januari 2019 van kracht. We leggen bij de beoordeling van aanvragen sterk het accent op het transversale aspect. We blijven samenwerking tussen organisaties en lokale besturen en/of

intergemeentelijke samenwerkingen hierin aanmoedigen. We monitoren en evalueren de eerste uitrol van dit decreet op het terrein en passen desgevallend aan.”

In het Vlaamse Regeerakkoord bevestigt de Vlaamse Regering ook dat ze zal blijven inzetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen:

“We blijven inzetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen.”

Beleidsnota Cultuur 2019-2024 en Beleids- en Begrotingstoelichting 2023

5. In de beleidsnota Cultuur 2019-2024 (Parl. St. VI. Parl. 2019-20, nr. 123/1) benadrukt de minister het belang van de bovenlokale schaal en bevestigt hij het verder inzetten op de uitbouw van een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde cultuurwerking. De beleidsnota bevestigt tevens de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018, met een eventuele aanpassing ervan als mogelijk gevolg.

“De bovenlokale schaal – tussen het lokale en het Vlaamse niveau – vormt een ideaal en uiterst operationeel niveau voor stimulerende initiatieven én om samenwerkingen te initiëren, coördineren en continueren. De bovenlokale schaalgrootte maakt het tevens mogelijk om transversaal als bruggenbouwer tussen diverse culturele en niet-culturele sectoren en beleidsdomeinen te fungeren.”

“Met de opstart in 2019 van een nieuw decreet op de bovenlokale culturele werking, tekent het Vlaams cultuurbeleid voor de uitbouw van een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking. Ik zal de samenwerking tussen organisaties en lokale besturen en/of intergemeentelijke samenwerkingen blijven aanmoedigen, niet in het minst door de nieuwe werkingstoelagen binnen het decreet vanaf 2020 voor de IGS’en. Ik zal mijn administratie vragen om de eerste uitrol van dit decreet te monitoren en te evalueren op het terrein en desgevallend een voorstel van optimalisatie uit te werken.”

De beleidsnota Cultuur wijst erop dat personen met een lager opleidingsniveau, personen in armoede en personen van buitenlandse herkomst nog te weinig participeren aan het cultuur- en vrijetijdsaanbod en herbevestigt daarom het engagement om te blijven inzetten op instrumenten uit het Participatiedecreet. Tegelijk geeft de Beleidsnota cultuur aan de beleidskaders en reglementering te zullen afstemmen op recente evoluties in de sector, door middel van een optimalisatie van het Participatiedecreet.

“Om een relevant en actueel cultuurbeleid te voeren stem ik de beleidskaders en reglementering af op recente evoluties in de sector(en) en de samenleving die een voelbare impact hebben op het culturele veld.”

“Onderzoek wijst uit dat personen met een lager opleidingsniveau, personen in armoede en personen van buitenlandse herkomst nog te weinig participeren aan het rijke Vlaamse cultuur- en vrijetijdsaanbod. Daarom blijf ik inzetten op instrumenten uit het Participatiedecreet zoals de UiTPAS, lokale netwerken en het Fonds Vrijetijdsparticipatie die zowel het lokale aanbod (via de lokale besturen) als het bovenlokale aanbod toegankelijker maken voor mensen in (kans)armoede. Ook andere instrumenten, zoals de Museumpas, kunnen positieve effecten hebben op participatie.”

De beleidsnota Cultuur bevestigt ook de internationale en diverse positie van Brussel en wijst erop dat het Vlaamse culturele leven een onmisbare schakel vormt in het Brusselse cultuurlandschap.

“Het Vlaamse culturele leven vormt een onmisbare schakel in het Brusselse cultuurlandschap. Op het vlak van cultuur, kijk ik naar de internationale en diverse positie van Brussel als sleutelplek. De verwachtingen en ambities ten aanzien van het Vlaams cultuurbeleid in Brussel stel ik scherp, rekening houdend met alle andere institutionele culturele spelers.”

6. De Beleids- en Begrotingstoelichting Cultuur 2023 bevestigt het voornemen om het decreet van 15 juni 2018 te optimaliseren en het Participatiedecreet te heroriënteren.

“Ik heb mijn administratie gevraagd een traject op te zetten voor de optimalisatie van het Decreet bovenlokaal cultuurbeleid. Enerzijds moet de bovenlokale beleidsruimte verkend worden in het kader van de verdere regiovorming en afgestemd worden op referentieregio's en fusies van gemeenten en anderzijds dienen zich in het kader van de heroriënteringsoefening rond het Participatiedecreet beleidsmatige opportuniteiten aan om enkele subsidielijnen te re-alloceren naar het Bovenlokaal Cultuurdecreet.”

7. Het voorliggend ontwerp van decreet houdt vast aan de algemene principes van het decreet van 15 juni 2018 en betreft een optimalisatie van dit decreet. De leidende principes van dit ontwerp van decreet zijn het regeerakkoord, de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018, de principes van het Regiodecreet en de herijking van de drie grote sectordecreten binnen het beleidsveld Cultuur.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

8. Het voorliggende ontwerp van decreet is een optimalisatie van het decreet van 15 juni 2018. Het decreet van 15 juni 2018 kwam tot stand als antwoord op de afslanking van de provincies op het vlak van de persoonsgebonden bevoegdheden.

9. Het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 stuurt aan op de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018 en – afhankelijk van de resultaten van de evaluatie - op een eventuele aanpassing ervan.

Evaluatie van de uitrol van het decreet van 15 juni 2018

10. De administratie evalueerde in 2021 de uitrol van het decreet van 15 juni 2018. Het evaluatierapport wees erop dat het decreet nog erg pril was en dat er op dat moment nog weinig zicht was op de impact van de subsidie-instrumenten op het terrein. Op basis van de evaluatie van de eerste uitrol deed het evaluatierapport enkele aanbevelingen voor de subsidielijnen bovenlokale cultuurprojecten en werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

Voor de subsidielijn bovenlokale cultuurprojecten stelde het evaluatierapport voor om de aanvraagprocedure lichter en eenvoudiger te maken en indien mogelijk de doorlooptijd van aanvraag tot beslissing korter te maken. Daarnaast werd ook de opportuniteit aangestipt om de toelichting bij de begrippen 'bovenlokaal' en

'transversaal' verder uit te werken. Tot slot detecteerde het evaluatierapport de nood aan een meer laagdrempelige ondersteuning voor kleinschalige projecten. Voor de subsidielijn werkingssubsidies voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden wees het evaluatierapport erop dat er nog een groot potentieel is in deze subsidielijn. Daarnaast deed het rapport de aanbeveling om de regelgeving en de administratieve praktijken van verschillende verwante (cultuur)decreten, maximaal op elkaar af te stemmen. Tot slot wees het rapport op de impact van de regiovorming op de huidige en toekomstige intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

11. In uitvoering van de Beleidsnota Cultuur wordt uitgegaan van de volgende krachtlijnen voor de optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid:

a. *Vrijetijdsparticipatie als opdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen*

Het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid bevatten tal van subsidielijnen om, in brede zin, vrijetijdsparticipatie te stimuleren. Het was de verdienste van het Participatiedecreet dat het, bij zijn inwerkingtreding in 2008, over de beleidsdomeinen heen expliciete aandacht voor vrijetijdsparticipatie op de agenda zette en een aantal methodieken en instrumenten ingang deed vinden. Vijftien jaar later stellen we vast dat participatie verankerd is binnen verschillende sectordecreten, hetzij binnen cultuur, hetzij binnen andere beleidsdomeinen. Het illustreert dat men participatiebeleid beschouwt als een kernopdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen. Het is dan ook aangewezen om de methodieken en instrumenten die hun nut hebben bewezen een plaats te geven binnen deze sectordecreten.

b. *Minder versnippering, meer focus en impact*

Momenteel voorzien het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid in tal van zeer uiteenlopende subsidielijnen. In sommige gevallen zijn de middelen die hiertegenover staan eerder beperkt. Daarnaast is soms ook sprake van overlap met andere subsidielijnen. Bovendien zijn er tal van steunpunten en organisaties, erkend en gesubsidieerd vanuit deze decreten, die overheden en actoren op het terrein ondersteunen. Soms werken ze vanuit dezelfde doelstellingen en zijn er raakvlakken in hun opdrachten. Die versnippering in het landschap willen we aanpakken.

c. *Lokale besturen als regisseurs van het participatiebeleid*

Lokale besturen zijn de logische regisseur van een doelgericht participatiebeleid. Ze staan het dichtst bij de burger en hebben het beste zicht op de uitdagingen die zich lokaal stellen op het gebied van vrijetijdsparticipatie. Het beleid wil de lokale besturen dan ook ten volle ondersteunen in die regierol, enerzijds door subsidielijnen waar relevant te focussen op lokale besturen, anderzijds door de ondersteunende actoren uit de bovenbouw ook een duidelijke rol te geven in het ondersteunen van lokale besturen via kennis en expertise op vlak van vrijetijdsparticipatie. Om het Vlaamse beleid zo sterk mogelijk te ontplooiën in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een specifiek hoofdstuk toegevoegd aan het Bovenlokaal Cultuurdecreet voor de betrokken (sectorale) middelen.

In het kader van deze optimalisatie- en heroriënteringsoefening werd de mogelijkheid onderzocht om het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te heffen. Daarbij werd per subsidielijn nagegaan welke optie te verkiezen is:

- 1) overhevelen naar een ander Vlaams beleidsveld of -domein;
- 2) onderbrengen in een ander cultuurdecreet;
- 3) stopzetten van een subsidielijn wegens niet meer doelmatig.

Uit dit onderzoek kwam het voorstel om volgende subsidielijnen uit het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te nemen in het voorliggende ontwerp van Bovenlokaalcultuurdecreet:

- 1) uit het Participatiedecreet:
  - o de subsidielijn lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede;
- 2) uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid:
  - o werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan;
  - o werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek;
  - o een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Herijking van de sectordecreten

12. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media voert op het moment van de totstandkoming van het voorliggende ontwerp van decreet een programma door om de drie grote sectordecreten binnen het beleidsdomein Cultuur te herijken. Het doel hiervan is om de verschillende decreten, uitvoeringsbesluiten en reglementen die door hun historische context allemaal verschillen, (waar mogelijk) te harmoniseren met elkaar, en om de regelgeving dynamischer en atletischer op te bouwen. Het herijkingstraject creëert een algemeen afsprakenkader dat bindend is voor de drie grote sectordecreten en richtinggevend/inspirerend werkt voor de andere cultuurdecreten. Het ontwerp van het geoptimaliseerde Bovenlokaalcultuurdecreet zal bijgevolg rekening houden met het algemeen afsprakenkader rond de juridische opbouw van decreten en besluiten, zoals beslist tijdens het herijkingstraject binnen de administratie. Naast de harmonisering van decretale terminologie, definities en concepten worden in het herijkingstraject ook, waar mogelijk, decretale procedures geharmoniseerd.

Omwille van de verregaande vormelijke veranderingen in functie van de herijking werd ervoor geopteerd om niet te werken met een wijzigingsdecreet, maar om een volledig nieuw ontwerp van decreet voor te leggen.

De regiovorming

13. Het Regiodecreet van 3 februari 2023 (hierna het Regiodecreet genoemd) definieert het concept, het toepassingsgebied, de principes en de gevolgen van regiovorming, en zorgt voor de decretale verankering van de referentieregio's. Om tot een grotere coherentie te komen in de intermediaire structuren en regionale samenwerking te stimuleren, bakent de Vlaamse Regering 15 referentieregio's af waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke en bovenlokale samenwerking plaatsvinden. Het Regiodecreet noodzaakt een aanpassing van het decreet van 15 juni 2018.

Fusies van gemeenten

14. Op 10 juli 2020 keurde de Vlaamse Regering de kadernota Fusies goed met als doel om vrijwillige fusies van gemeenten te stimuleren door middel van een pakket aan stimulerings- en ondersteuningsmaatregelen. Dit beleidskader voor vrijwillige fusies van gemeenten raakt aan tal van Vlaamse beleidssectoren, waaronder het beleidsveld Cultuur omdat de regelgeving moet aangepast worden. Daarom werd afgesproken dat elke beleidssector zou instaan voor het wijzigen van de eigen regelgeving. De kadernota Fusies noodzaakt daarom een aanpassing van het decreet van 15 juni 2018.

Wijzigingen ten opzichte van het decreet van 15 juni 2018

15. Wijzigingen in functie van de evaluatie van de eerste uitrol van het decreet van 15 juni 2018

- a. Het evaluatierapport wees op de nood aan laagdrempelige ondersteuning. Dit heeft ertoe geleid dat het ontwerp van decreet voorziet in twee subsidielijnen voor bovenlokale cultuurprojecten: enerzijds een laagdrempelige subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten en anderzijds een subsidielijn voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten.
- b. De aanbeveling om de aanvraagprocedure voor projectsubsidies voor een bovenlokaal cultuurproject lichter en eenvoudiger te maken, heeft ertoe geleid dat het ontwerp van decreet voorziet in een nieuw subsidie-instrument voor projectsubsidies voor kleine, bovenlokale cultuurprojecten. Om deze nieuwe subsidielijn laagdrempeliger te maken, krijgen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking de opdracht om de inhoudelijke beoordeling van deze kleine cultuurprojecten in hun werkingsgebied te verzorgen. Vanuit dezelfde overweging krijgt de Vlaamse Gemeenschapscommissie de opdracht om de aanvragen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten, waarvan de aanvrager gevestigd is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, inhoudelijk te beoordelen.
- c. De aanbeveling om de doorlooptijd van aanvraag tot beslissing bij de bovenlokale cultuurprojecten korter te maken, heeft ertoe geleid dat het ontwerp van decreet voorziet in een nieuwe subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten, die een kortere doorlooptijd zal hebben, doordat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de Vlaamse Gemeenschapscommissie zullen instaan voor de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale cultuurprojecten.
- d. De aanbeveling om de toelichting bij het begrip 'transversaal' verder uit te werken, heeft geleid tot een gewijzigde definitie van het begrip 'transversaal samenwerken' zoals opgenomen in artikel 3, 18°.
- e. Het evaluatierapport wees op een groot potentieel voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking. Deze bevinding resulteerde erin dat het ontwerp van decreet voorziet in een sterkere rol voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden door hen enerzijds een rol te geven in de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale

cultuurprojecten in hun werkingsgebied en anderzijds te voorzien in een grotere financiering die rekening houdt met de verschillen in schaalgrootte. Ook de keuze om de bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie te enten op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking is ingegeven door deze vaststelling in het evaluatierapport.

- f. De aanbeveling om de regelgeving en administratieve praktijken van de verschillende verwante (cultuur)decreten op elkaar af te stemmen heeft geleid tot het gelijkschakelen van de looptijd van de subsidieperiodes in dit ontwerp van decreet met het Cultureelerfgoeddecreet en het ontwerp van Jeugddecreet.

16. Wijzigingen in functie van de heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

- a. De subsidielijn werkingssubsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede uit het Participatiedecreet wordt geïntegreerd in het Bovenlokaalcultuurdecreet. Vanuit de geest en doelstelling van het Bovenlokaalcultuurdecreet worden enerzijds de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie opgeschaald tot bovenlokale netwerken en anderzijds worden deze bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie gekoppeld aan de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking. Concreet voorziet dit ontwerp van decreet in een nieuwe subsidielijn werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Enkel intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die werkingssubsidies ontvangen voor een bovenlokale cultuurwerking kunnen hierop intekenen. Met deze beleidskeuze worden de beschikbare middelen efficiënter ingezet om tot een slagkrachtiger bovenlokaal participatiebeleid te komen. De beschikbare middelen uit het Participatiedecreet die corresponderen met deze opdracht vormen het budgettaire uitgangspunt bij de toekenning van de werkingmiddelen voor deze opdracht.
- b. De werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om enerzijds een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren en anderzijds om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren, worden geïntegreerd in dit ontwerp van bovenlokaalcultuurdecreet. Dit heeft ertoe geleid dat dit ontwerp van decreet een apart hoofdstuk bevat met betrekking tot werkingssubsidies in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Daarin zijn twee subsidielijnen voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad opgenomen. Enerzijds de subsidielijn om een gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren en anderzijds de subsidielijn om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren.
- c. Tot slot wordt de subsidielijn voor een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals voorzien in het decreet Lokaal Cultuurbeleid en de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor de organisatie van een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, zoals voorzien in het Participatiedecreet, geïntegreerd in dit ontwerp van decreet.

Daarom voorziet voorliggend ontwerp van decreet een subsidieelijn werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

17. Wijzigingen in functie van de herijking van de sectordecreten

Het voorliggende ontwerp van decreet bouwt inhoudelijk voort op het decreet van 15 juni 2018. Toch zijn er tussen beide teksten grote verschillen in vorm en structuur. Dit is het gevolg van de herijking van de sectordecreten, toegelicht in punt 12. Behoudens sectorspecifieke afwijkingen en bijzonderheden is dit ontwerp van decreet in functie van het herijkingsproces binnen de administratie geharmoniseerd met het Kunstendecreet, het Cultureelerfgoeddecreet en het Decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk. Dit heeft betrekking op de volgende aspecten:

- algemene structuur en opbouw;
- terminologie;
- definities, indien relevant;
- de formulering van de doelstelling en de beleidsinstrumenten;
- de bepalingen met betrekking tot de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- de ontvankelijkheidsvoorwaarden;
- de subsidievoorwaarden;
- de delegaties naar de Vlaamse Regering, zowel vormelijk als inhoudelijk;
- de verplichtingen, het toezicht en de maatregelen;
- de expertencommissies;
- de onverenigbaarheden;
- de advisering door de expertencommissies;
- de bepalingen over de gegevensverwerking.

Naar aanleiding van de herijking van de sectordecreten in het beleidsveld Cultuur, wordt in dit ontwerp van decreet, analoog met het Kunstendecreet, het Cultureelerfgoeddecreet en het Decreet Sociaal-Cultureel-Volwassenenwerk, het onderscheid gemaakt tussen ontvankelijkheidsvoorwaarden, subsidievoorwaarden, beoordelingscriteria en subsidievereisten:

- ontvankelijkheidsvoorwaarden zijn de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een aanvraag verder behandeld kan worden. Ze houden een technische, feitelijk meetbare toets in, die geen inhoudelijke afweging vergt, resulterend in een ja of nee. Dit wordt beoordeeld door de administratie.
- Subsidievoorwaarden bepalen of een aanvraag al dan niet in aanmerking komt voor een subsidie. Ze houden een, al dan niet gedeeltelijke, inhoudelijke afweging in. Een aanvraag wordt getoetst aan de subsidievoorwaarden bij de beoordeling van de subsidieaanvraag. Subsidievoorwaarden zijn net als de ontvankelijkheidsvoorwaarden binaire voorwaarden, waarop enkel ja of nee kan worden geantwoord. Anders dan bij ontvankelijkheidsvoorwaarden houdt de toetsing van de subsidievoorwaarden een inhoudelijke afweging in, al dan niet door een beoordelingscommissie. Indien dit gebeurt door een beoordelingscommissie kan de toetsing van de subsidievoorwaarden al dan niet voorbereid worden door de administratie. Een aanvraag die niet voldoet aan één of meerdere subsidievoorwaarden resulteert in een advies tot niet-subsidiëring. Eens er een subsidie wordt toegekend, wordt een organisatie geacht zich te blijven houden aan de subsidievoorwaarden.
- De beoordelingscriteria zijn de criteria waarop de kwaliteit van de toekomstige werking of het project wordt beoordeeld. Dit zijn steeds inhoudelijke afwegingen waarvoor een bredere kennis van de context en de specifieke disciplines en functies nodig is.
- Subsidievereisten zijn de verplichtingen waaraan moet worden voldaan eens een subsidie is toegekend. Met andere woorden, om een toegekende subsidie te kunnen behouden, of in voorkomend geval het saldo te kunnen

ontvangen moet worden voldaan aan de subsidievereisten. De subsidievereisten worden nagegaan bij het toezicht op het verantwoordingsdossier.

18. Wijzigingen in functie van de principes van de Regiovorming

De beslissingen van de Vlaamse Regering met betrekking tot de Regiovorming hebben ertoe geleid dat bij de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking de subsidievoorwaarde is toegevoegd dat het samenwerkingsverband in overeenstemming is met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in de artikels 6 en 7 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.

19. Wijzigingen in functie van fusies van gemeenten

De beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot de vrijwillige fusie van gemeenten, heeft ertoe geleid dat de ontvankelijkheidsvoorwaarde, die bepaalt dat een intergemeentelijk samenwerkingsverband moet bestaan uit minstens 4 omliggende gemeenten, wordt vervangen door de subsidievoorwaarde dat het intergemeentelijk samenwerkingsverband een werkingsgebied heeft van minstens 85.000 inwoners.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Doelstellingen van het decreet

20. Dit ontwerp van decreet heeft tot doel om een kwalitatieve, duurzame, diverse en geïntegreerde bovenlokale cultuurwerking uit te bouwen, te stimuleren, te optimaliseren en participatie te bevorderen. Het ontwerp van decreet focust daarvoor op drie krachtlijnen.

Allereerst wil het de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden versterken en streeft het naar een verdere ontwikkeling ervan, met als einddoel dat elke gemeente in Vlaanderen deel zal uitmaken van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking. Vanuit deze ambitie worden de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie opgeschaald tot bovenlokale netwerken en gekoppeld aan de bovenlokale cultuurwerking van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Ook de nieuwe rol die de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden krijgen in de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale cultuurprojecten, kadert in deze focus.

Daarnaast focust dit decreet op de ondersteuning van projecten van culturele organisaties die het bovenlokale culturele weefsel mee vorm geven. Door de invoering van twee subsidielijnen voor kleine en grote bovenlokale cultuurprojecten, wil dit decreet beter inspelen op de grote diversiteit aan initiatieven in het bovenlokale culturele landschap.

Tot slot focust dit ontwerp van decreet ook op de versterking van het Nederlandstalige culturele weefsel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het Vlaamse culturele leven vormt immers een onmisbare schakel in het (boven)lokale cultuurlandschap.

Beleidsinstrumenten

21. Om de doelstellingen te realiseren omvat dit ontwerp van decreet acht beleidsinstrumenten.

Ten eerste voorziet het ontwerp van decreet projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten met een maximale looptijd van één jaar.

Ten tweede voorziet het ontwerp van decreet projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten met een maximale looptijd van drie jaar.

Ten derde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur, toegekend voor een subsidieperiode van maximaal vijf jaar.

Ten vierde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking, toegekend voor een subsidieperiode van maximaal zes jaar.

Ten vijfde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, toegekend voor een subsidieperiode van maximaal zes jaar.

Ten zesde voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren, toegekend voor een subsidieperiode van zes jaar.

Ten zevende voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren, toegekend voor een subsidieperiode van zes jaar.

Ten slotte voorziet het ontwerp van decreet werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie om een kwaliteitsvol en duurzaam bovenlokaal cultuurbeleid in Brussel te stimuleren en om een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie te organiseren, toegekend voor een subsidieperiode van vijf jaar.

Krachtlijnen

22. Dit ontwerp van decreet gaat uit van de volgende krachtlijnen:

- a) Culturele sectoren en disciplines, waar zij een bovenlokale meerwaarde bieden, ondersteunen en stimuleren tot transversaal samenwerken.

Dit ontwerp van decreet is toepasbaar op de volgende culturele sectoren en disciplines: kunsten, cultureel erfgoed, circuskunsten, amateurkunsten en sociaal-cultureel werk, waarbij dit laatste zowel het lokaal cultuurbeleid, het volwassenenwerk als het jeugdwerk omvat met uitzondering van hetgeen ressorteert onder het ontwerp van Jeugddecreeet. Op deze manier kunnen er bijvoorbeeld innovatieve initiatieven ontstaan die de grenzen neerhalen tussen de verschillende velden. Cultuur wordt hier met andere woorden breed ingevuld.

Transversaal samenwerken wordt in dit ontwerp van decreet verstaan als enerzijds cross sectoraal samenwerken tussen de verschillende culturele sectoren en disciplines, en anderzijds samenwerken tussen culturele sectoren en disciplines en sectoren uit andere beleidsvelden, zoals welzijn, onderwijs, toerisme, economie, sport, omgeving en natuur, onroerend erfgoed, enzovoort.

Het bovenlokale niveau is een ideale broedplaats voor cultuurparticipatie en experiment. Door transversaal samenwerken te stimuleren wil de Vlaamse Overheid dit niveau ten volle onderstrepen en erkennen, en ze wil geen

enkele van de vele culturele sub-sectoren hierin een belangrijkere rol toebedelen dan een andere.

- b) Het verbindend karakter van het bovenlokale veld tussen het lokale cultuurbeleid en het Vlaamse niveau erkennen en versterken

Er zijn in Vlaanderen vele culturele organisaties die een werking hebben die buiten de grenzen van een stad of gemeente uitdijt (qua publieksbereik, cultureel belang, budget, ...) maar die tegelijk te klein zijn om op een Vlaamse schaal terecht te kunnen binnen een sectorale subsidieregeling. De werking die ze ontplooiën is te groot voor de gemeente of stad, maar te klein voor het Vlaamse beleidsniveau. Een bovenlokaal cultuurdecreet biedt hierbij voordelen ten opzichte van het integreren van een bovenlokaal niveau in ieder sectordecreet.

Dit ontwerp van decreet wil, net als het decreet van 15 juni 2018, het bovenlokaal cultuurlandschap, dat zich bevindt tussen het lokale en het Vlaamse niveau verder stimuleren en versterken. De Vlaamse Overheid zet immers volop in op Regiovorming, waardoor deze bovenlokale ruimte in de toekomst nog meer belang en waarde zal krijgen.

- c) Aandacht hebben voor regionale verschillen

Doordat het bovenlokale culturele landschap uit veel verschillende actoren, disciplines en sectoren bestaat, is dit landschap zeer divers. Dit leidt tot soms zeer grote regionale verschillen en snelheden. Daardoor is kennis van de regio's bij de beoordeling van aanvragen voor projecten en werkingssubsidies essentieel. Om die reden krijgen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in dit ontwerp van decreet een nieuwe opdracht om in te staan voor de inhoudelijke beoordeling van aanvragen op de subsidielijne voor kleine bovenlokale cultuurprojecten. Zij kennen hun werkingsgebied uiteraard het best en kunnen best inschatten of een project tegemoet komt aan reële noden of uitdagingen binnen hun werkingsgebied.

- d) In het kader van bovenlokaal cultuurwerk samenwerkingen in een cultureel ecosysteem met andere beleidsvelden stimuleren

Aansluitend bij het stimuleren van transversale samenwerking, bevestigt dit ontwerp van decreet de vele mogelijkheden die liggen in de samenwerking met andere beleidsvelden. Op het bovenlokale niveau kent cultuur een intergemeentelijke slagkracht, zonder al te ver af te staan van creërende en participerende actoren. Vandaar de uitzonderlijke mogelijkheid om de cultuurwerking te versterken door horizontale samenwerkingen met organisaties binnen de beleidsvelden onderwijs, welzijn, toerisme, economie, sport, ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed, ...

Dit ontwerp van decreet wil dit verwezenlijken vanuit de idee van het culturele ecosysteem waarin makers, culturele instellingen, belanghebbende organisaties en overheden zich binnen het bovenlokale niveau bevinden. In nauwe samenwerking met elkaar kunnen zij rekening houden met de samenstelling en behoeften van de bevolking, met de identiteit en verhalen uit de regio, en met het lokale klimaat voor creatievelingen en participanten. Zo kunnen ze elkaar qua beleid en geldstromen versterken. De dynamiek van een regio wordt namelijk bepaald door de inwoners en de organisaties die daar actief zijn. Culturele projecten en samenwerkingen die over de grenzen van het culturele beleidsveld kijken, worden daarom middels dit ontwerp van decreet aangemoedigd en ondersteund.

Met de integratie van de bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, gaat dit ontwerp van decreet nog een stap verder en stimuleert het intergemeentelijke samenwerkingsverbanden om de beleidsveldoverschrijdende samenwerking structureel te verankeren in hun bovenlokale cultuurwerking.

e) Aandacht hebben voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen

Een zeer divers en heterogeen bovenlokaal cultuurlandschap met verschillende snelheden is ook een broedplaats voor innovatie en experiment. Innovatie is het uiteindelijke resultaat van een succesvol experiment, en behelst een nieuw of significant beter antwoord op de culturele uitdaging. Een succesvol experiment leidt dus tot nieuwe vormen van productie, creatie, educatie, participatie of communicatie en ondersteunt innovatie in het bovenlokale culturele veld. Dit ontwerp van decreet zet daarom de aandacht voor innovatie en vernieuwende voorbeeldwerkingen onverminderd voort.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

23. De beslissing van de Vlaamse Regering over de toekenning van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in uitvoering van het voorliggend ontwerp, kan ertoe leiden dat bepaalde intergemeentelijke samenwerkingsverbanden niet langer werkingssubsidies krijgen voor een bovenlokale cultuurwerking en, omgekeerd, dat nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsverbanden werkingssubsidies krijgen voor een bovenlokale cultuurwerking.

De integratie van de werkingssubsidies aan gemeenten voor de organisatie van een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie in de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie kan ertoe leiden dat een aantal gemeenten niet de overstap zal maken naar een bovenlokaal netwerk.

Armoedetoets

24. Het voorliggend ontwerp van decreet is onderhevig aan de Armoedetoets. De Armoedetoets (bijlage 1) kwam tot stand met de medewerking van het Netwerk tegen Armoede.

Impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel

25. Het voorliggende ontwerp van decreet heeft geen specifieke impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel.

Budgettaire impact

26. Het voorliggende ontwerp van decreet heeft op zichzelf geen budgettaire impact. Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt (zoals bepaald in artikel 73, eerste lid, van dit ontwerp van decreet).

Kind- en jongereneffectrapportage (JoKER)

27. Aangezien dit ontwerp van decreet zich richt op organisaties in het bovenlokale culturele landschap en het niet rechtstreeks raakt aan het belang van personen jonger dan 25 jaar, werd er voor het voorliggend ontwerp geen kind- en jongereneffectrapport opgemaakt.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

28. Dit ontwerp van decreet heeft een positieve impact op de lokale besturen of op Brussel omdat het mogelijkheden voorziet ter ondersteuning van het bovenlokale of lokale cultuurbeleid. Dit zowel via werkingssubsidies als via projectsubsidies.

Implementatie

29. De administratie staat in voor de uitvoering, de monitoring en evaluatie van het ontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking. De administratie is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op de aanwending van de subsidies die op basis van het ontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking toegekend worden.

Het ontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking treedt in werking de tiende dag na de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De uitvoeringsbesluiten bij het Participatiedecreet van 18 januari 2008, het decreet Lokaal Cultuurbeleid van 6 juli 2012 en het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018, zullen worden gewijzigd of vervangen.

C. Totstandkomingsprocedure

30. De voorstellen voor de optimalisatie van het Bovenlokaalcultuurdecreet werden voorbereid door het departement Cultuur, Jeugd en Media op basis van de evaluatie van de eerste uitrol van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018.

Het bovenlokale culturele veld werd geconsulteerd via een overlegronde in september en oktober 2022. Volgende organisaties werden geconsulteerd: OP/TIL, VVBAD, Cult!, Demos, VVSG, De Federatie, Netwerk tegen Armoede, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

31. Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2023/135 werd geformuleerd op 17 april 2023.

32. Het advies van de Inspectie Financiën werd uitgebracht op 12 april 2023.

33. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht advies uit op 29 juni 2023 met het nummer 2023/066. Hieronder wordt op de verschillende elementen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie ingegaan.

Randnummer 9:

'Het Ontwerp noch de nota aan de Vlaamse Regering vermelden expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust".'

Reactie: Het verwerken van persoonsgegevens in het kader van dit decreet berust inderdaad op het uitvoeren van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, 1., e) van de AVG. Dit is ook toegevoegd aan de artikelsgewijze toelichting bij artikel 79.

Randnummers 15 en 24:

Randnummer 15: De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de politieke opvattingen van de betrokkenen.

Randnummer 24: De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op de lijst van de VTC met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

Reactie: Aangezien er geen persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG worden verwerkt, is een verplichte GEB niet vereist. Aangezien de AVG bepaalt dat een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd ingeval van een grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10 van de AVG, is het overbodig om dit in een Vlaams decreet op te nemen. Indien de verwerking door een van de betrokken verwerkingsverantwoordelijken hieronder valt, zal deze een GEB moeten uitvoeren.

Randnummers 29 en 30:

Randnummer 29: Het is onvoldoende duidelijk welke gegevens van welke personen voor welke doeleinden juist verwerkt worden. Dit kan verduidelijkt worden in een uitvoeringsbesluit. Daartoe wordt al delegatie gegeven in artikel 87. Dat laat nu de VTC niet toe om de proportionaliteit te beoordelen. Het is niet duidelijk waarom het geslacht en de geboorteplaats noodzakelijk zijn voor deze verwerking als de verwerkingsverantwoordelijke al over het rijksregisternummer beschikt. De andere identificatiegegevens moeten ook nog worden bepaald (zo ze noodzakelijk zijn).

Randnummer 30: De VTC adviseert om een en ander te verduidelijken.

Reactie: Welke gegevens van welke personen voor welke doeleinden juist verwerkt worden kan worden verduidelijkt in het uitvoeringsbesluit. Het gegeven "geslacht" is pertinent in het licht van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid, die naar geslacht toe een aantal verplichtingen oplegt waarmee bij de samenstelling van organen met adviserende bevoegdheid moet rekening gehouden worden (cf. artikelen 2 en 2bis). Het gebruik van het Rijksregisternummer is beperkt tot het uniek identificeren van betrokken. Op advies van de VTC is in artikel 83, punt 2° de categorie geboorteplaats geschrappt.

Randnummers 33 en 34:

Randnummer 33: Het is volgens de VTC aangewezen om informatie die kan beschouwd worden als persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG uit te zonderen van het openbaar maken. Voor de actieve openbaarmaking van persoonsgegevens moet een uitvoerige motivering kunnen worden gegeven en die ontbreekt op dit ogenblik. Er zou ook een specifieke toestemming kunnen gevraagd worden.

Randnummer 34: De VTC wijst ook op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC

voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).

Reactie: Het voor het publiek toegankelijk maken van deze informatie vergroot de transparantie wat de beoordeling van de dossiers en het gebruik van middelen voor Cultuur betreft, en bevordert een goed financieel beheer, met name door de publieke controle op de bestede middelen te versterken. Gezien het doorslaggevende belang van de nagestreefde doeleinden, is het in het licht van het evenredigheidsbeginsel en de vereiste bescherming van de persoonsgegevens gerechtvaardigd om te voorzien in algemene bekendmaking van de relevante informatie, aangezien dit niet verder gaat dan wat in een democratische samenleving en ter voorkoming van onregelmatigheden noodzakelijk is.

Randnummer 40:

In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp voor de administratie de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen en de bewaartermijn voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te motiveren.

Reactie: Artikel 85, eerste lid, van het ontwerp is aangepast als volgt: "De persoonsgegevens die conform dit artikel door de administratie worden verwerkt, kunnen op basis van dit decreet uiterlijk bewaard worden tot 10 jaar na afloop van de decretale taken. Na afloop van die 10 jaar wordt conform artikel III.87, §1, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 een definitieve bestemming toegewezen." De artikelsgewijze toelichting werd eveneens aangepast.

Randnummers 41 en 42:

Randnummer 41: Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

Randnummer 42: Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen nemen.

Reactie: Art. 6 van de AVG stelt dat de rechtsgrond specifieke bepalingen 'kan' bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen. "Juistheid" is geen specifieke bepaling die in een regelgeving moet worden opgenomen. Art. 6 van de AVG bepaalt de beginselen van de AVG waaraan de verwerking van persoonsgegevens moet voldoen. Daarin staat ook dat verwerkingsverantwoordelijke verantwoordelijk is voor de naleving van deze beginselen en deze dit moet kunnen aantonen. In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het ontwerp van decreet hierop aan te passen. De verplichting inzake 'juistheid' van de gegevens vloeit immers reeds rechtstreeks voort uit de AVG.

Randnummers 43 en 44:

Randnummer 43: Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

Randnummer 44: De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in

randnummer 43, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Reactie: Wat betreft de transparantiemaatregelen: artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), dat bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt, is rechtstreeks van toepassing op eenieder die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het ontwerp van decreet hierop aan te passen.

34. Het advies van de Strategische Adviesraad voor cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), i.s.m. de sectorraad Sociaal-Cultureel Werk en de Sectorraad Kunsten en Erfgoed, werd gegeven op 27 juni 2023.

De SARC geeft aan tevreden te zijn dat een aantal elementen die niet in het decreet van 15 juni 2018 stonden, na dialoog met het veld wel zijn opgenomen in het ontwerpdecreet. Hieronder wordt op de verschillende elementen van het SARC-advies ingegaan. Hierbij wordt de structuur van het advies van de SARC gevolgd.

a) Algemene opmerkingen

De SARC wijst op een algemene tendens dat bij de uitwerking van decreten beleidskeuzes gestuurd lijken te worden door de steeds afnemende capaciteit van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Daardoor worden taken en verantwoordelijkheden steeds vaker uitbesteed.

Reactie: Met het toewijzen van de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale cultuurprojecten aan de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, wil dit voorontwerp uitdrukkelijk de expertise en know-how van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie als regisseur honoreren en erkennen.

Daarnaast merkt de SARC op dat veel aspecten in het kader van de herijking van de cultuurdecreten worden doorgeschoven naar de uitvoeringsbesluiten. De SARC raadt aan om toch reeds in voldoende mate de bepalingen en voorwaarden te verduidelijken in het decreet en de intenties in de memorie van toelichting.

Reactie: In dit voorontwerp van decreet zijn de essentiële elementen van de subsidieprocedure opgenomen. Een aantal zaken worden gedelegeerd naar het uitvoeringsbesluit om een meer flexibel beleid mogelijk te maken. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit zal aan de SARC worden voorgelegd ter advies.

Een derde algemene bedenking van de SARC is dat er nu geen zicht is op de budgettaire impact van het decreet.

Reactie: De minister van Financiën en Begroting verleende op 8 mei 2023 een begrotingsakkoord op voorwaarde dat de budgettaire impact wordt

opgevangen binnen de beschikbare kredieten van de betrokken entiteit, ook in meerjarig perspectief. Het is dan ook uitdrukkelijk de beleidsintentie om binnen de momenteel beschikbare budgetten te blijven. Bovendien zullen nog een aantal keuzes worden uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit.

De SARC wijst er ook op dat er nergens in het decreet een vermelding van de UITPAS is opgenomen, hoewel dit een belangrijk instrument is in het mogelijk maken van vrijetijdsparticipatie door kansengroepen. De SARC vindt het bovendien jammer dat de evaluatie en verdere stappen pas volgend jaar gepland staan, terwijl het al een geïntegreerd onderdeel is van de beleidsvisie.

Reactie: UITPAS is een opdracht van publiek en maakt geen onderdeel uit van dit voorontwerp van decreet. De taakstelling voor publiek zal worden opgenomen in het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

b) Cultuurparticipatie vs. Vrijetijdsparticipatie

De SARC wijst er op dat het Participatiedecreet een bredere vrijetijdspotentialiteit (cultuur, jeugd en sport) heeft. Het is voor de SARC niet duidelijk in welke mate er oplossingen worden voorzien voor de brede vrijetijdsector voor alle voormalige lijnen in het Participatiedecreet (bv. De subsidielijne lokale projecten vrijetijdsparticipatie).

Reactie: De opheffing van het Participatiedecreet zal worden geregeld in het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008. Het is de intentie van de Vlaamse Regering om één van de komende weken het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 principieel goed te keuren. Dit ontwerp van decreet zal nadien voor advies worden voorgelegd aan de SARC.

De SARC stelt terecht dat de basis voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, de opmaak is van een afsprakennota vrijetijdsparticipatie door een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Dit moet tot stand komen vanuit overleg tussen cultuur, jeugd, sport en welzijn. Voor de SARC is niet duidelijk hoe dit verder afgestemd wordt op jeugd- en sportactoren, zodat in de toekomst ook zij verder het initiatiefrecht blijven hebben om bij te dragen aan een afsprakennota vrijetijdsparticipatie.

Reactie: Het voorontwerp van decreet bepaalt in artikel 40 de opdrachten van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Daarbij moet het een structurele samenwerking creëren tussen alle relevante partners in het werkingsgebied door een bovenlokaal netwerk te creëren. Het krijgt met andere woorden de expliciete opdracht om alle relevante actoren (met inbegrip van jeugd- en sportactoren) te betrekken. Bovendien bepaalt artikel 42, 3°, dat het intergemeentelijk samenwerkingsverband bij het opstellen, opvolgen en uitvoeren van de afsprakennota vrijetijdsparticipatie minstens moet samenwerken met diensten bevoegd voor cultuur, jeugd en sport van de deelnemende gemeenten, de OCMW's van de deelnemende gemeenten en de verenigingen van personen in armoede die actief zijn in het werkingsgebied van het intergemeentelijk samenwerkingsverband. Daarnaast komt uiteraard de verplichting uit artikel

40 om alle relevante actoren te betrekken. Dit moet ervoor zorgen dat er voldoende wordt afgestemd met alle relevante cultuur-, jeugd- en sportactoren in het werkingsgebied. Publiq heeft de opdracht om de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie hierbij te ondersteunen.

c) Kleine bovenlokale projecten

De SARC wijst er op dat een van de ontvankelijkheidsvoorwaarden om projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten aan te vragen is dat de 'aanvrager gevestigd is in het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking' (art. 9, 2°). De SARC is van mening dat voor de aanvragers die door deze vereiste uit de boot vallen, er een alternatieve oplossing zou moeten worden aangeboden.

Reactie: De keuze voor de uitgesproken en uitsluitende rol van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden is genomen vanuit de doelstelling en ambitie dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking op termijn gebied dekkend zouden worden. Het beleid streeft er met andere woorden naar dat uiteindelijk elke gemeente in Vlaanderen zou deelnemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking. Het onderscheid dat bijgevolg wordt gemaakt tussen de subsidielijnen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten en de subsidielijnen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten, biedt daartoe een belangrijke incentive. Organisaties die niet gevestigd zijn in het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking, zullen wel kunnen indienen op de subsidielijnen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten. Bovendien komt er van 2024 tot 2026 een tijdelijk en experimenteel reglement voor kleine, bovenlokale cultuurprojecten, dat onder meer tot doel heeft om gemeenten die nog niet intergemeentelijk samenwerken, de kans te geven om hiermee te experimenteren.

De SARC is van mening dat in het nieuwe bovenlokale cultuurdecreet de mogelijkheid zou moeten blijven bestaan dat actoren in een gemeente zonder intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking kunnen blijven intekenen op de projectlijnen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten. De SARC vindt het bovendien belangrijk dat er dan geen minimumbedrag geldt. Dit vereist dan wel dat de beoordelingscommissies over voldoende expertise beschikken om ook kleinschalige projectaanvragen naar waarde te schatten, met een beoordelingskader dat voldoende flexibel is.

Reactie: Artikel 15 van het voorontwerp van decreet bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor projectsubsidies voor grote transversale bovenlokale cultuurprojecten. Punt 2 van dat artikel stelt dat de aanvrager gevestigd moet zijn in het Nederlands taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Er wordt voor aanvragen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten geen enkele koppeling gemaakt met de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking. Concreet betekent dit dat zowel actoren die in het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband zijn gevestigd, als actoren die niet in het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband zijn gevestigd, een aanvraag kunnen doen voor projectsubsidies voor een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject. De mogelijkheid die de SARC voorstelt, is dus al voorzien in het voorontwerp van decreet. De Vlaamse Regering zal in het uitvoeringsbesluit het minimale subsidiebedrag en de totale projectkost, zoals vermeld in artikel 16, 6° en 7°, bepalen.

De SARC ziet als tweede mogelijkheid dat aanvraagdossiers voor kleine bovenlokale cultuurprojecten uit gemeenten zonder intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking een volledige beoordeling zouden krijgen binnen de bevoegde administratie.

Reactie: Deze mogelijkheid zou de doelstelling en ambitie dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking op termijn gebied dekkend zouden worden, ondermijnen.

De SARC wijst er eveneens op dat dit decreet veel taken en verantwoordelijkheden bij de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden legt. De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking gaan nu zowel als coach, toeleider en beoordelaar optreden. Hier stelt zich volgens de SARC een governance probleem dat vraagt om een goede begeleiding door het steunpunt, het aanreiken van duidelijke kaders, het inbouwen van afdoende checks and balances en een heldere deontologie wat betreft de verschillende rollen in het proces. Het beoordelingskader moet voldoende onpartijdigheid kunnen garanderen.

Reactie: De nieuwe opdracht van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking kadert in hun regierol en bouwt verder op het helikopterzicht dat ze hebben op de noden en dynamieken in hun werkingsgebied. Het beoordelingskader zal worden uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit en zal rekening houden met de bezorgdheden van de SARC. Zo zal een algemeen beoordelingskader met onverenigbaarheden, betrokkenheden en criteria de grenzen tussen de begeleidende en beoordelende rol bewaken. Toch zal hierbij ook de nodige autonomie en vrijheid voor de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de concrete organisatie van de inhoudelijke beoordeling worden nagestreefd.

Een voorwaarde om projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten te kunnen aanvragen, is dat de aanvrager een 'rechtspersoon zonder winstgevend doel' is (art. 9, 1°). De SARC wijst er op dat gemeenschaps- en cultuurcentra geen privaatrechterlijke rechtspersonen zijn en op die manier uitgesloten worden van de subsidielij voor kleine, bovenlokale cultuurprojecten.

Reactie: Lokale besturen kunnen geen subsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten aanvragen omdat ze deelnemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking dat werkingssubsidies ontvangt of omdat ze werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ontvangen. De werkingsmiddelen in het kader van de bovenlokale cultuurwerking kunnen ingezet worden voor de financiering van kleine projecten van de deelnemende gemeenten. Lokale besturen kunnen wel projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten aanvragen, omdat ze hiermee grote projecten kunnen opzetten, die de reguliere werking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband overstijgen.

De SARC merkt op dat er ook heel wat kleinschalige cultuurorganisaties aan de slag zijn, waarvan de gemeente inrichtende macht is. Ook zij zouden een ambitie om bovenlokale samenwerking aan te gaan, moeten kunnen waarmaken.

Reactie: Lokale besturen kunnen geen subsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten aanvragen omdat ze deelnemen aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking dat werkingssubsidies ontvangt of werkingssubsidies ontvangen voor gemeenten

in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De werkingsmiddelen in het kader van de bovenlokale cultuurwerking kunnen ingezet worden voor de financiering van kleine projecten van de deelnemende gemeenten. Lokale besturen kunnen wel projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten aanvragen, omdat ze hiermee grote projecten kunnen opzetten, die de reguliere werking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband overstijgen.

De SARC wijst er op dat initiatieven van organisaties zonder rechtspersoon worden uitgesloten van de mogelijkheid om projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten aan te vragen. De SARC vraagt daarom om ook feitelijke verenigingen toe te laten om deze projectsubsidies aan te vragen.

Reactie: Artikel 73, tweede lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën bepaalt dat elke natuurlijke persoon die vanuit of voor een feitelijke vereniging een aanvraag indient, steeds persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk is. Aangezien dit een te groot risico vormt, zowel voor de aanvrager als voor de Vlaamse Overheid, zijn feitelijke verenigingen uitgesloten in dit voorontwerp van decreet.

De SARC wijst er tevens op dat een looptijd van één jaar te kort is voor projecten met, voor en door burgers. De resultaten die steunen op participatie begint men in de meeste gevallen pas te zien na een langere tijd. Voor de kleine projecten bovenlokaal cultuurbeleid zou het goed zijn om een project maximaal 3 jaar hernieuwbaar te maken, zodat de projecten de vereiste tijd krijgen om effectief te zijn.

Reactie: Uit de evaluatie van de eerste uitrol van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018 bleek de nood aan laagdrempelige ondersteuning van kortlopende projecten. Op basis hiervan is geopteerd voor twee projectsubsidielijnen binnen het ontwerp van decreet. Enerzijds de laagdrempelige subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten voor kortlopende projecten met een looptijd van maximaal één jaar en anderzijds de subsidielijn voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten voor meerjarige projecten met een maximale looptijd van drie jaar. Omdat een langere looptijd te veel inbreekt op het duidelijke onderscheid tussen de grote en de kleine projectlijn, wordt geopteerd voor het behoud van de looptijd van één jaar van de subsidielijn voor kleine bovenlokale cultuurprojecten.

d) Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden

De SARC merkt op dat voor de werkingssubsidies aan IGS'en voor een bovenlokale cultuurwerking er nu een minimumbedrag wordt bepaald door de Vlaamse Regering (art 35, 6°). Het is niet duidelijk waarom dit minimumbedrag wordt opgelegd. De SARC vindt het echter belangrijk dat IGS'en een plan kunnen voorleggen dat past bij hun mogelijkheden. Een opgelegd minimumbedrag, zeker als dit in absolute termen wordt gedefinieerd, houdt geen rekening met de regionale realiteit en ambities en kan extra drempels opwerpen voor intergemeentelijke samenwerking.

Reactie: Het minimumbedrag, vermeld in artikel 35, 6°, slaat niet op de minimale subsidie die een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking kan ontvangen, maar wel op de minimale bijdrage van de deelnemende gemeenten in het kader van de verplichte cofinanciering. De bedoeling van dit minimumbedrag is om een minimaal financieel engagement van de deelnemende gemeenten te garanderen en om er tegelijk voor te zorgen dat elk intergemeentelijke samenwerkingsverband over voldoende werkingsmiddelen kan beschikken.

De SARC wijst er op dat in de subsidievoorwaarden wordt bepaald dat een intergemeentelijk samenwerkingsverband een werkingsgebied heeft van minstens 85.000 inwoners. Deze kunstmatige norm rond aantal inwoners is voor sommige steden en gemeenten te hoog en arbitrair. Het is ook niet duidelijk hoe deze voorwaarde zich verhoudt tot centrumsteden (en hun districten) die op zich al 85.000 inwoners op hun grondgebied hebben.

Reactie: Deze subsidievoorwaarde is een duidelijke beleidskeuze van de Vlaamse Regering met de bedoeling om te stimuleren dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden een voldoende schaalgrootte hebben om hun opdrachten goed te kunnen invullen. De keuze voor een minimaal werkingsgebied van 85.000 inwoners is niet arbitrair, maar is afgestemd op het Cultureelerfgoeddecreet in het kader van de herijking van de cultuurdecreten. Tegelijk is ook gekeken naar verwante decreten zoals het Onroerenderfgoeddecreet, waar een Intergemeentelijke Onroerend Erfgoeddienst een minimaal werkingsgebied van 100.000 inwoners moet hebben. Dit voorontwerp van decreet voorziet daarnaast in artikel 3, 13°, in de mogelijkheid dat een feitelijke samenwerking tussen alle districten van een stad of gemeente gelijkgesteld wordt met een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De SARC wijst er verder op dat het belangrijk is voor het uitbouwen van bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie dat er voldoende flexibiliteit is voor de regio's om deze netwerken vorm te geven, zowel op inhoudelijk vlak als wat betreft de werkingsgebieden van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking. Een regio zou een aanbod aan vrijetijdsparticipatie moeten kunnen opzetten dat het beste past bij de regionale noden en dynamieken.

Reactie: Een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie is verantwoordelijk voor de aansturing en coördinatie ervan. Het intergemeentelijk samenwerkingsverband kan daardoor zelf vorm geven aan haar beleid inzake vrijetijdsparticipatie, binnen de opdrachten die bepaald zijn in het voorontwerp van decreet.

e) Het steunpunt bovenlokale cultuur

De SARC ziet nog onduidelijkheden in de huidige voorstellen voor een steunpunt, vooral wat betreft het ondersteunen van participatie en kansengroepen. Het steunpunt gaat veel expertise moeten opbouwen wat betreft alle verschillende vormen van kansparticipatie. Dit vereist een steunpunt dat over voldoende middelen, slagkracht en de nodige expertise kan beschikken. De IGS'en krijgen een belangrijke rol in het uitbouwen van bovenlokale netwerken, maar dit vraagt om een goede toeleiding en ondersteuning door het steunpunt. De SARC vindt het essentieel dat er een heldere dienstverlening is rond participatie. Deze dienstverlening moet duidelijk zichtbaar en vlot toegankelijk zijn, zodat elke organisatie duidelijk weet waar de nodige ondersteuning en informatie te vinden is.

Reactie: De taakstelling om de bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie te begeleiden en ondersteunen wordt toegewezen aan publiek en zal opgenomen worden in het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008.

f) Cultuurbeleidscoördinatoren in Brussel

Het ontwerpdecreet stelt geen richtlijnen voor de inschaling van de Brusselse cultuurbeleidscoördinatoren (Art. 54, 2°). De SARC vindt het belangrijk dat de cultuurbeleidscoördinatoren in Brussel over voldoende slagkracht beschikken om hun werk naar behoren te kunnen doen en hun positie mag niet verzwakt worden door deze maatregel.

Reactie: In dit voorontwerp van decreet werd de keuze gemaakt om geen bepalingen op te nemen over de inschaling van de cultuurbeleidscoördinatoren omwille van de autonomie van de lokale besturen.

35. De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) bracht advies uit op 18 juli 2023 met nr. 110/2023. Hieronder wordt op de verschillende elementen van het advies van de GBA ingegaan.

Randnummers 8 tot en met 10:

"8. Het voor advies voorliggende ontwerp bevat een afzonderlijk en specifiek hoofdstuk dat aan de verwerking van persoonsgegevens is gewijd (Hoofdstuk 7. Bepalingen over de gegevensverwerking). Een dergelijk specifiek hoofdstuk inzake gegevensverwerking kan in bepaalde gevallen contraproductief werken op het vlak van voorzienbaarheid en zelfs eerder afbreuk doen aan de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen (waaronder het principe van minimale gegevensverwerking), inzonderheid in de mate dat dit, zoals in casu het geval is, de vorm aanneemt van 'catch all' bepalingen waarin in één bepaling alle te verwezenlijken doeleinden worden verzameld; in een andere bepaling alle verschillende verwerkingsverantwoordelijken worden vermeld; in nog een andere alle mogelijke betrokkenen; in weer een andere alle te verwerken (categorieën van) persoonsgegevens worden opgelijst, etc. en dit zonder een duidelijke link te maken tussen deze onderscheiden verwerkingselementen (cf. ook infra overwegingen 18-26).

9. Voor zover de steller van het ontwerp zou willen vasthouden aan de implementatie van een afzonderlijk specifiek hoofdstuk, gewijd aan de verwerking van persoonsgegevens, zal dit moeten worden herwerkt, waarbij op genuanceerde wijze zal moeten worden uiteengezet welke persoonsgegevens van welke betrokkenen noodzakelijk zijn ter verwezenlijking van welk concreet doeleinde en wie terzake optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

10. De aanvrager geeft aan dat de verwerkingen van persoonsgegevens waartoe het voor advies voorliggende ontwerp aanleiding geeft, berusten op artikel 6.1.e) AVG, en met name plaatsvinden met het oog op de uitoefening van, enerzijds, de taken die aan de administratie van het Departement Cultuur, Jeugd en Media van de Vlaamse overheid zijn toegewezen in het kader van de toekenning en het toezicht op subsidies en, anderzijds, de taken van algemeen belang opgedragen aan de organisaties vermeld in artikel 80 van het voorontwerp, die kaderen in het bovenlokaal cultuurbeleid. De Autoriteit stelt vast dat de door het voorontwerp omkaderde verwerkingen van persoonsgegevens prima facie geen ernstige inmenging in de rechten en vrijheden van betrokkenen inhouden."

Reactie: De GBA stelt in randnummer 6 van haar advies dat het voldoende zou zijn om – in gevallen waar de verwerking geen ernstige inmenging inhoudt in de rechten en vrijheden van betrokkenen – enkel de verwerkingsverantwoordelijke en de doelstelling van de verwerking in het ontwerp vast te leggen.

Wat betreft het vermelden van de essentiële elementen, heeft het Grondwettelijk Hof in haar arresten echter reeds meermaals bepaald dat de essentiële elementen inzake de verwerking van persoonsgegevens, op decretaal niveau dienen te worden vastgelegd. Deze essentiële elementen zijn:

- 1° categorie van de verwerkte gegevens;
- 2° categorie van de betrokken personen;

- 3° de met de verwerking nagestreefde doelstelling;
- 4° de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
- 5° de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.

Het advies van de GBA kan dus niet gevolgd worden. Het afzonderlijk (decretaal) verankeren van de hierboven opgesomde essentiële elementen is noodzakelijk.

De GBA stelt in haar advies daarbij dat de zogenaamde "catch-all" bepalingen van hoofdstuk 7 enkel tot meer onduidelijkheden zouden leiden en afbreuk zouden kunnen doen aan de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen.

Deze opmerking kan niet gevolgd worden. Het is belangrijk om voor ogen te houden dat de bepalingen van hoofdstuk 7 enkel werken als een "maximaal kader" waarbinnen de verwerkingsverantwoordelijken zich begeven. Wanneer zij overgaan tot de verwerking van persoonsgegevens, dan zullen zij echter ook steeds de principes van de Algemene Verordening Gegevensbescherming moeten naleven. Ze zullen steeds moeten kunnen aantonen dat een specifieke verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is voor het bereiken van het vooropgestelde doel. De opsommingen in hoofdstuk 7 zijn daarbij richtinggevend. Deze bieden aan de betrokkenen de bijkomende garantie dat buiten de opgesomde categorieën hoe dan ook geen verwerkingen mogelijk zijn.

Het is belangrijk om daarbij op te merken dat het gebruik van uitgebreide lijsten niet betekent dat elke verwerkingsverantwoordelijke elk gegeven (vermeld in artikel 83) van elke betrokkene (vermeld in artikel 82) zou kunnen verwerken. De verwerkingsverantwoordelijken mogen immers slechts die persoonsgegevens verwerken die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de verwerkingsdoeleinden zoals vermeld in de artikels 79 en 80.

De bepalingen inzake de gegevensverwerking, kunnen daarbij natuurlijk niet los gezien worden van de overige bepalingen van het ontwerp van decreet. Het bepalen van welke exacte gegevens, van welke betrokkenen, voor welke doeleinden uiteindelijk verwerkt worden is een taak van de verwerkingsverantwoordelijke die daarbij echter gebonden is door de grenzen gesteld in hoofdstuk 7 van het ontwerp van decreet én in de AVG (en in eventuele uitvoeringsbepalingen).

Deze werkwijze werd bovendien in het verleden niet in vraag gesteld door de VTC (die toeziet op naleving van de AVG).

Gelet op het bovenstaande wordt hoofdstuk 7 van het ontwerp van decreet behouden.

Randnummer 16

"16. Artikel 79 van het voorontwerp stelt dat "de administratie [op]treedt als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet om de doelstellingen, vermeld in artikel 4 van dit decreet, te kunnen bereiken". Uit artikel 3 van het voorontwerp blijkt dat "de administratie" dient te worden gelezen als zijnde "de dienst die bevoegd is voor de bovenlokale cultuurwerking". In het aanvraagformulier wordt gesteld dat het de (diensten van) het Departement Cultuur, Jeugd en Media van de Vlaamse overheid betreft. Dit wordt in het voorontwerp als dusdanig evenwel nergens gepreciseerd. Met het oog op de transparantie ten aanzien van de betrokkenen, is het bijgevolg aangewezen zulks nader te preciseren in de tekst van (bijvoorbeeld artikel 3 en/of 79 van) het voorontwerp."

Reactie: De Vlaamse Regering is, als uitvoerende macht, bevoegd voor de interne organisatie van het bestuur. De decreetgever mag niet een bepaalde overheidsdienst of departement belasten met de uitvoering van een bepaalde taak, dat is een keuze die toekomt aan de Vlaamse Regering. Het is dus niet mogelijk om decretaal te bepalen dat het Departement Cultuur, Jeugd en Media verwerkingsverantwoordelijke is.

Randnummers 17 en 18

"17. Artikel 80 van het voorontwerp bepaalt dat "het steunpunt voor bovenlokale cultuur, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de andere organisaties die op basis van dit decreet een aanvraag indienen om gesubsidieerd te worden, kunnen persoonsgegevens verwerken in het kader van hun aanvraag en de uitvoering van de taken. Zij treden in dat geval op als verwerkingsverantwoordelijke van die persoonsgegevens. Het steunpunt voor bovenlokale cultuur kan in het bijzonder persoonsgegevens verwerken in het kader van haar beleidsondersteunende taak en onderzoek".

18. De Autoriteit neemt hier akte van, doch wijst er op dat duidelijk dient te zijn welke van de hierboven vermelde entiteiten als verwerkingsverantwoordelijke zullen worden beschouwd voor welke (categorieën van) persoonsgegevens van welke (categorieën van) betrokkenen opgesomd in artikelen 82 en 83 van het voorontwerp (cf. infra titel d). De Autoriteit wijst er in dit verband op dat het niet steeds noodzakelijk is de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk en nominatief aan te wijzen in de tekst van de normatieve tekst - met name indien hun rol en verantwoordelijkheid (op impliciete wijze) voldoende duidelijk blijkt uit deze normatieve tekst. Indien echter wordt geopteerd voor een expliciete aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) in de norm - zoals in casu - dient er over te worden gewaakt dat deze gebeurt op een duidelijke en voorspelbare wijze voor de betrokkenen."

Reactie: In principe kan elke verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens (vermeld in artikel 83 van het ontwerp) van de betrokkenen (vermeld in artikel 82 van het ontwerp) verwerken, doch uitsluitend wanneer deze kan aantonen dat dit noodzakelijk is voor het vervullen van de vooropgestelde doelstelling én indien dit gebeurt met respect voor de Algemene Verordening Gegevensbescherming, en andere wettelijke verplichtingen inzake gegevensbescherming.

Randnummer 22

"22. De Autoriteit stelt vooreerst vast – zoals reeds eerder aangehaald (cf. supra titel II.a) – dat niet wordt gepreciseerd welke (categorieën van) persoonsgegevens van welke (categorieën van) betrokkenen zullen worden verzameld en voor welke doeleinden. De diverse bepalingen onder Hoofdstuk 7 bevatten een opsomming van elk van de wezenlijke elementen van de diverse verwerkingen van persoonsgegevens waartoe de toepassing van het decreet aanleiding kan geven, doch zonder deze aan elkaar te linken en te preciseren welke elementen van toepassing zijn op welke verwerkingsactiviteit. Bijgevolg kunnen de door het voorontwerp omkaderde verwerkingen van persoonsgegevens niet als voldoende voorzienbaar worden beschouwd ten aanzien van de betrokkenen. Er dient een duidelijker onderscheid te worden gemaakt van welke opgelijste (categorieën van) persoonsgegevens van welke betrokkenen zullen worden verwerkt in het kader van welke verwerkingsactiviteiten. In het voorontwerp wordt bijvoorbeeld niet duidelijk onderscheiden welke van de opgesomde persoonsgegevens worden verwerkt van de contactpersonen en verantwoordelijken van organisaties in het kader van hun project- of werkingssubsidieaanvraag dan wel van externe experts in het kader van hun mandaat tot beoordeling van kleine bovenlokale cultuurprojecten. Gevraagd naar bijkomende toelichting hieromtrent, maakt de aanvrager aan de Autoriteit een schematische weergave over van de

verwerkingsverantwoordelijken, de categorieën van persoonsgegevens en betrokkenen en de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De Autoriteit wijst er op dat het aangewezen is de inhoud van deze toelichting minstens op te nemen in de Memorie van toelichting bij het voorontwerp, dan wel zulks te verduidelijken in de tekst van de artikelen 82 en 83 van het voorontwerp."

Reactie: Het advies van de GBA kan niet gevolgd worden. Zie hierboven de reactie bij de randnummers 8 tot en met 10 van het advies.

Randnummer 23:

"23. Ten tweede stelt de Autoriteit vast dat bepaalde van de in artikel 83 opgesomde categorieën van persoonsgegevens niet voldoende precies worden omschreven en bijgevolg te vaag zijn. Zo rijst bijvoorbeeld de vraag wat dient te worden verstaan onder "(...) en andere identificatiegegevens" (artikel 83, 1° voorontwerp), "financiële gegevens" (artikel 83, 4° voorontwerp) of "de gegevens over de expertise" (artikel 83, 7° voorontwerp). Wat betreft de tweede categorie stelt de aanvrager na een verzoek om bijkomende toelichting dat dit onder meer het bankrekeningnummer van de betrokkenen betreft, hetgeen noodzakelijk is "om de subsidie aan de subsidieaanvrager te kunnen storten of de vergoeding van de expert te kunnen storten". Met het oog op de transparantie en voorzienbaarheid ten aanzien van de betrokkenen, verdient het aanbeveling alle voormelde categorieën van persoonsgegevens in artikel 83 van het voorontwerp van decreet nader te preciseren."

Reactie: Het advies van de GBA wordt gevolgd door in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 83 van het ontwerp deze begrippen nader te omschrijven.

Randnummer 24:

"24. De Autoriteit stelt zich ten derde vragen bij de noodzakelijkheid van het verzamelen en verwerken van bepaalde van de in artikel 83 van het voorontwerp opgenomen (categorieën van) persoonsgegevens. Gevraagd naar de noodzakelijkheid voor het verzamelen en verwerken van de persoonsgegevens "geslacht, geboortedatum en -plaats en woonplaats", preciseert de aanvrager dat "de beoordelingscommissies, conform artikel 70, tweede lid, evenwichtig [moeten] worden samengesteld waarbij rekening wordt gehouden met diversiteit en geografische spreiding. Daarvoor is het nodig om het geslacht, de leeftijd en de woonplaats van de experts te kennen". De Autoriteit neemt hier akte van, doch stelt vast dat het persoonsgegeven "geboorteplaats" niet als noodzakelijk kan worden beschouwd met het oog op de te verwezenlijken doeleinde en bijgevolg dient te worden geschrapt."

Reactie: Het persoonsgegeven "geboorteplaats" werd reeds geschrapt uit artikel 83 van het ontwerp, naar aanleiding van het advies van de VTC. Deze opmerking van de GBA is bijgevolg zonder voorwerp.

Randnummer 25:

"25. De vraag rijst verder of het, in het licht van het beginsel van minimale gegevensverwerking vervat in artikel 5.1.c) AVG, voor wat betreft de persoonsgegevens van subsidieaanvragers (i.e. de contactpersonen van de organisaties die een subsidieaanvraag indienen) noodzakelijk is alle in artikel 83 van het voorontwerp opgelijste persoonsgegevens onmiddellijk te verzamelen op het ogenblik van de aanvraag van een project- of werkingssubsidie. De verwerking van bepaalde in voormeld artikel opgesomde gegevens lijken immers slechts noodzakelijk op het ogenblik van de (beslissing tot) toekenning van de betrokken subsidie. Hierbij wordt onder meer gedacht aan het rekeningnummer van de aanvrager alsook het uniek identificatienummer."

Reactie: Voor een vlotte administratieve afhandeling van de aanvraagdossiers is het belangrijk dat ook subsidieaanvragers reeds de nodige informatie verschaffen (bijvoorbeeld inzake rekeningnummer of ondernemingsnummer).

Randnummers 26 en 27

"26. Tot slot stelt de Autoriteit vast dat artikel 68 van het voorontwerp bepaalt dat de Vlaamse Regering een pool van experts kan benoemen voor de beoordeling van aanvraagdossiers en opsomt voor welke subsidielijnen deze pool van toepassing is. Daarnaast bepaalt dit artikel modaliteiten en vereisten voor de aanstelling van de leden van de pool. Zo preciseert artikel 68 dat de leden van de pool van experts worden aangesteld voor hun expertise in een specifiek aspect van de culturele sector of in bepaalde functies of disciplines, of voor hun totaalvisie op het bovenlokale culturele veld. Artikel 86, tweede lid van het voorontwerp bepaalt dat "[de] administratie de gegevens van experts als vermeld in artikel 68 [kan] bekendmaken. De voormelde bekendmaking omvat al de volgende informatie:

1° de naam en voornaam;

2° het postnummer van de hoofdverblijfplaats.

27. De Autoriteit stelt vooreerst vast dat noch de tekst van het voorontwerp noch de Memorie van toelichting preciseert welke de doeleinde(n) is/zijn van de hierboven bedoelde bekendmaking noch op welke wijze deze gegevens desgevallend zullen worden bekendgemaakt. Het is aangewezen zulks te preciseren. Verder stelt de Autoriteit zich vragen bij de relevantie en noodzakelijkheid van de vermelding van de postcode van de woonplaats van de betrokken experts. Dit wordt in de Memorie van toelichting bij artikel 86 van het voorontwerp niet nader gemotiveerd. Gevraagd naar bijkomende toelichting in dit verband, stelt de aanvrager dat "artikel 70, tweede lid, bepaalt dat de beoordelingscommissies op evenwichtige wijze worden samengesteld uit leden die de verschillende te beoordelen aspecten van de aanvraagdossiers vertegenwoordigen. Er wordt ook rekening gehouden met diversiteit en geografische spreiding. Daarvoor is de postcode nodig. Het bekendmaken van de postcode is nodig zodat er een democratische controle kan gebeuren m.b.t. de geografische spreiding van de experts". De Autoriteit begrijpt dat het persoonsgegeven woonplaats wordt verzameld teneinde de geografische spreiding na te gaan doch is van oordeel dat de publieke bekendmaking van dit persoonsgegeven prima facie niet als proportioneel kan worden beschouwd met de voornoemde doeleinde en stelt voor de publicatie van de postcode desgevallend te vervangen door de vermelding van bijvoorbeeld de provincie waarbinnen de betrokken expert is gedomicilieerd, met het oog op een adequatere bescherming van het recht op privacy en gegevensbescherming van de betrokken experts, zoals gewaarborgd door onder meer artikel 8 EVRM en artikelen 7 en 8 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie."

Reactie: In navolging van deze opmerking van de GBA werd in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 86 van het ontwerp de doeleinden van en de wijze van bekendmaking van de gegevens van experts nader toegelicht.

De GBA heeft in advies nr. 86/2023 van 27 april 2023 m.b.t. het ontwerp van decreet over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk zelf aangegeven dat "de publieke bekendmaking van de naam en postcode van de experts die in een beoordelingscommissie zetelen een goede praktijk uitmaakt op het vlak van transparantie. Zulks laat immers toe om op eenvoudige manier na te gaan of bv. niet steeds een beroep wordt gedaan op eenzelfde kleine groep van experts en of er geen duidelijke correlatie bestaat tussen een gesubsidieerde organisatie en de samenstelling van de beoordelingscommissie, bv. in termen van vestiging/woonplaats (provincie)." Bijgevolg dient het ontwerp van decreet op dit vlak niet aangepast te worden, en kan de publicatie van naam en postcode behouden blijven.

Randnummers 28 en 29:

"28. Artikel 84 van het voorontwerp stelt dat "[d]e administratie in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit[wisselt] met de volgende instanties:

1° de tewerkstellingsgegevens van de betrokkenen vermeld in artikel 82 met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;

2° het rijksregisternummer, de identificatiegegevens van de betrokkenen vermeld in artikel 82 met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisselingen van persoonsgegevens door de administratie vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.

Het steunpunt wordt gemachtigd om in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de betrokkenen, vermeld in artikel 82, uit te wisselen met het Rijksregister van de natuurlijke personen".

29. De Autoriteit wijst er op dat in bovenvermelde bepaling de (categorieën van) persoonsgegevens die met de hierin aangeduide instanties worden uitgewisseld op exhaustieve wijze dienen te worden opgesomd. Het woord "minstens" in de eerste en laatste zin dient tevens te worden geschrapt. De Autoriteit verwijst in dit verband naar de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie volgens dewelke het gebruik van de uitdrukking "ten minste" ertoe leidt dat de betrokken categorieën niet als afdoende geïdentificeerd of identificeerbaar kunnen worden beschouwd en ervoor zorgt dat niet wordt voldaan aan de vereisten van duidelijkheid en nauwkeurigheid⁸. De huidige formulering leidt er immers toe dat bijkomende (categorieën van) persoonsgegevens zouden kunnen uitgewisseld, dewelke niet strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden en dit zonder dat de betrokkenen hierover duidelijkheid hebben, hetgeen in strijd is met het transparantiebeginsel vervat in artikel 5.1.a) AVG en het beginsel van minimale gegevensverwerking vervat in artikel 5.1.c) AVG. Het ontwerp dient bijgevolg in voormelde zin te worden aangepast."

Reactie: Het advies van de GBA werd gevolgd om het woord "minstens" te schrappen in de eerste en laatste zin van artikel 84 van het ontwerp. Op die manier wordt duidelijk dat de opgesomde uitwisselingen exhaustief zijn.

Randnummers 32 en 33

"32. De Autoriteit stelt vast dat noch in de tekst van het voorontwerp, noch in de Memorie van toelichting wordt gepreciseerd waarom wordt geopteerd voor een (maximale) bewaartermijn van tien jaar en welke criteria in aanmerking werden genomen bij de bepaling van voormelde termijn. Er dient bijgevolg (minstens) in de Memorie van toelichting te worden aangegeven om welke reden het noodzakelijk is de betrokken persoonsgegevens gedurende tien jaar te bewaren.

33. Voor wat betreft de persoonsgegevens verzameld en verwerkt door de administratie in het kader van de behandeling van subsidieaanvragen, wijst de Autoriteit er verder op dat prima facie een verschillende bewaartermijn dient te worden voorzien voor, enerzijds, de persoonsgegevens van de verantwoordelijken van organisaties die een subsidie kregen toegewezen en, anderzijds, de persoonsgegevens van de betrokkenen die een aanvraag indienden doch uiteindelijk geen subsidie kregen toegewezen. In het licht van het beginsel van opslagbeperking vervat in artikel 5.1.e) AVG lijkt het immers niet noodzakelijk de gegevens van deze laatste categorie van betrokkenen gedurende tien jaar te bewaren. De Autoriteit wijst er in dit verband op dat het aangewezen is deze opslagperiode bijvoorbeeld af te stemmen op de termijn voor het instellen van een beroep tegen de beslissing tot het (niet-)toekennen van de subsidie."

Reactie: In opvolging van de opmerking van het advies van de VTC werd in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 85 van het ontwerp reeds de bewaartermijn gemotiveerd door een verwijzing op te nemen naar de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

De bewaartermijn van 10 jaar is ook verantwoord voor aanvraagdossiers die afgewezen worden (en die dus niet leiden tot subsidiëring). Een aanvrager zou immers ook nog na het verstrijken van een administratieve beroepsperiode (bijvoorbeeld bij de Raad van State) kunnen beslissen om een vordering in te stellen voor de "gewone" hoven en rechtbanken. Om zich te kunnen verweren tegen een dergelijke (al dan niet ontvankelijke) vordering, is het noodzakelijk dat de administratie over de nodige dossiergegevens beschikt.

36. Het advies van de Raad van State met nr. 74.092/3 werd gegeven op 13 oktober 2023. Hieronder wordt op de verschillende elementen van het advies van de Raad van State ingegaan.

Randnummers 3.1. tot en met 3.2.4.

De Raad van State merkt op dat het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet zijn bevoegdheidsrechtelijke grondslag vindt in artikel 4, 3°, 4°, 5°, 7°, 8° en 10° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'. De Raad van State merkt op dat de artikelen 76, § 1, tweede lid, 2°, en 77 van het voorontwerp voorzien in een aantal afwijkingen van de wet van 16 mei 2003. Voor die afwijkingen van de voormelde wet, genomen ter uitvoering van artikel 50, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 'betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten', moet een beroep worden gedaan op de in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen' bedoelde impliciete bevoegdheden. De Raad van State is met betrekking tot artikel 76 van het voorontwerp van oordeel dat kan worden aangenomen dat de ontworpen regeling noodzakelijk is voor de uitoefening van de eigen bevoegdheid. Er kan ook worden aangenomen dat de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent. Bovendien is de Raad van State van oordeel dat de weerslag van de betrokken bepaling op de aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort, marginaal is en dat bijgevolg is voldaan aan de voorwaarden om een beroep te doen op de in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 vermelde impliciete bevoegdheden.

De Raad van State merkt echter op de memorie van toelichting, wat betreft artikel 77 van het voorontwerp, geen enkele verantwoording voor het beroep op de impliciete bevoegdheden bevat. De Raad van State is van oordeel dat ook voor die bepaling moet worden aangetoond dat aan de toepassingsvereisten van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is voldaan.

Reactie: Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State werd ook voor wat betreft artikel 77 van het ontwerp in de artikelsgewijze toelichting aangetoond dat aan de toepassingsvereisten van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is voldaan.

Randnummers 4.1. en 4.2.

De Raad van State merkt op dat een aantal bepalingen van het voorontwerp vragen doet rijzen over de territoriale bevoegdheid van de decreetgever. Zo blijkt uit de definitie van het begrip "projectsubsidie" in artikel 3, eerste lid, 16°, van het voorontwerp dat het gaat om een subsidie ter ondersteuning van "een project in het Nederlandse taalgebied, of (...) een project in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad dat zich uitsluitend tot de Vlaamse Gemeenschap richt". Blijkens punt 19° van datzelfde lid wordt een werkingssubsidie toegekend voor een activiteit die plaatsvindt "in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en (...) zich uitsluitend [richt] tot de Vlaamse

Gemeenschap". De Raad van State is van oordeel dat in die bepalingen, wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, veeleer gewag moet worden gemaakt van subsidies aan instellingen die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Reactie: De opmerkingen van de Raad van State hebben aanleiding gegeven tot volgende aanpassingen aan het voorontwerp van decreet:

- In artikel 3, eerste lid, 16° wordt de definitie van het begrip 'projectsubsidie' gewijzigd in: "een subsidie die toegekend wordt aan een organisatie, gevestigd in het Nederlandse taalgebied of aan een organisatie gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens haar activiteiten moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, om specifieke kosten te ondersteunen die voortvloeien uit een project. Het project vindt plaats in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Ook een project dat gedeeltelijk buiten deze gebieden plaatsvindt, komt in aanmerking";
- In artikel 3, eerste lid, 19° wordt de definitie van het begrip 'werkingssubsidie' gewijzigd in: "een subsidie die toegekend wordt aan een organisatie, gevestigd in het Nederlandse taalgebied of aan een organisatie gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens haar activiteiten moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap voor een structurele activiteit met een continu en permanent karakter. De subsidie omvat de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. De voormelde activiteit vindt plaats in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;".

Randnummer 4.3.

De Raad van State merkt op dat in de artikelen 9 en 26 voor de projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten en de werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur niet wordt bepaald dat de aanvrager gevestigd moet zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, waarbij hij wegens zijn activiteiten moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse gemeenschap.

In zijn antwoord aan de Raad van State verklaarde de gemachtigde dit voor de projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten als volgt: "Art. 9 bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden waaraan projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten moeten voldoen. Punt 2 van dat artikel stelt dat de aanvrager gevestigd moet zijn in het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking dat conform artikel 33 van dit decreet wordt gesubsidieerd. De ontvankelijkheidsvoorwaarden voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking worden bepaald in artikel 34. Punt 2 van dit artikel stelt dat de aanvrager moet gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied. Bijgevolg kunnen aanvragers van kleine bovenlokale cultuurprojecten ook enkel gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied."

Voor de werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur gaf de gemachtigde aan dat het inderdaad de bedoeling is dat het steunpunt gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in dat geval een instelling is die wegens haar activiteiten moet worden beschouwd te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. De gemachtigde stelde voor om dit zo toe te voegen aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden vermeld in artikel 26 van het voorontwerp. De Raad van Staten stemt hiermee in.

Reactie: Ingevolge de opmerkingen van de Raad van State over de kleine bovenlokale cultuurprojecten worden de volgende zinsneden toegevoegd om aanvragers, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, ook toe te laten aanvragen in te dienen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten:

- in artikel 8: “, of die relevant zijn voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”.
- in artikel 9, 2°: “ofwel:
  - b) in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en diens activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;”;
- in artikel 10, 1°: “van het intergemeentelijk samenwerkingsverband in wiens werkingsgebied de aanvrager gevestigd is of voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, als de aanvrager daar gevestigd is”;
- in artikel 10, 7°: “b) de Vlaamse Gemeenschapscommissie als de aanvrager gevestigd is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad”;
- in artikel 11, eerste lid: “of de Vlaamse Gemeenschapscommissie” en “en de Vlaamse Gemeenschapscommissie”;
- in artikel 12, eerste lid, 2°: “van het intergemeentelijk samenwerkingsverband in wiens werkingsgebied de aanvrager gevestigd is of voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, als de aanvrager daar gevestigd is”;
- in artikel 13: “of van de Vlaamse Gemeenschapscommissie”;
- in artikel 62 wordt punt 7° toegevoegd met de tekst: “7° het inhoudelijk beoordelen van de kleine bovenlokale cultuurprojecten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”;
- in artikel 67 wordt punt 3° toegevoegd met de tekst: “3° de aanpak voor de inhoudelijke beoordeling van de kleine bovenlokale cultuurprojecten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;”;
- in artikel 80, eerste lid: “de Vlaamse Gemeenschapscommissie,”;
- in artikel 81, 1°: “de Vlaamse Gemeenschapscommissie,”;
- in artikel 85, tweede lid: “de Vlaamse Gemeenschapscommissie,”.

Ten gevolge van de opmerking van de Raad van State over de werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur werd in artikel 26 van het voorontwerp volgende ontvankelijkheidsvoorwaarde toegevoegd:

“2° de aanvrager is gevestigd:

a) ofwel in het Nederlandse taalgebied;

b) ofwel in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en diens activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;”.

Randnummer 4.4.

De Raad van State merkt op dat, wat betreft de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking in artikel 34, 2°, van het voorontwerp wordt bepaald dat de aanvrager gevestigd moet zijn in het Nederlandse taalgebied. Wat betreft de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, bevat artikel 41 van het voorontwerp geen gelijkaardig vereiste.

De gemachtigde verklaarde hierop dat “een intergemeentelijk samenwerkingsverband enkel werkingssubsidies voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie kan ontvangen, als het ook gesubsidieerd wordt voor een bovenlokale cultuurwerking. Dit wordt bepaald in artikel 42, 4° van het ontwerp. Bijgevolg kan een werkingssubsidie voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie enkel verleend worden aan een aanvrager gevestigd in het Nederlandse taalgebied.” De gemachtigde bevestigde tevens dat op basis van de

ontworpen regeling geen subsidies kunnen worden toegekend aan organisaties gevestigd in het Franse of Duitse taalgebied of in een ander land dan België.

Reactie: Hierop is geen verder gevolg nodig.

Randnummers 4.5.1. tot en met 4.5.3.

De Raad van State merkt op dat het voorontwerp voorziet in werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, enerzijds, om een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren (artikelen 52 tot 56) en, anderzijds, om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren (artikelen 57 tot 61). De Raad van State merkt op dat de Vlaamse Gemeenschap te Brussel-Hoofdstad elke rechtstreekse bevoegdheid ten aanzien van de gemeenten ontbeert, en met betrekking tot de culturele aangelegenheden als bedoeld bij artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ten aanzien van de gemeenten, conform artikel 127, § 2, van de Grondwet, slechts kan optreden voor zover zij op dat vlak gemeentelijke instellingen hebben opgericht die omwille van hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, en bijgevolg hun activiteiten uitsluitend in het Nederlands uitoefenen. Bijgevolg moet de subsidiëring van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad waarin het voorontwerp voorziet, worden gekoppeld aan het bestaan van een ééntalige gemeentelijke dienst of instelling die specifiek is gericht op de Vlaamse Gemeenschap. Voorts mogen de toegekende subsidies enkel slaan op de werking van de betrokken ééntalige gemeentelijke dienst of instelling.

De Raad van State is van oordeel dat dit het geval is wat de werkingssubsidie betreft om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren. Wat de werkingssubsidie betreft om een gemeentelijk cultuurbeleid te voeren, wordt die subsidiëring weliswaar gekoppeld aan het bestaan van een ééntalige gemeentelijke dienst of instelling, namelijk een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek, maar deze werkingssubsidie wordt juist niet gebruikt voor de kosten die betrekking hebben op die bibliotheek. Uit de ontworpen regeling blijkt derhalve niet dat de subsidie waarin wordt voorzien dient ter financiering van een Nederlandstalige gemeentelijke dienst of instelling die het cultuurbeleidsplan uitvoert. De gemachtigde stelde hierop voor om in artikel 4, vierde lid, 6°, en in afdeling 2 van het ontwerp van decreet de woorden 'gemeentelijk cultuurbeleid' te vervangen door de woorden 'gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid'. Daarnaast stelde hij voor om in artikel 54 van het ontwerp van decreet de volgende subsidievoorwaarde toe te voegen: 'de aanvrager beschikt over een dienst, bevoegd voor het gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid'." De Raad van State stemt in met dit voorstel.

Reactie: Als gevolg van de instemming van de Raad van State met het bovenvermelde voorstel van de gemachtigde, werd in de artikels 4, vierde lid, 6°, 48, 1°, a) en 2°, a), 104, zesde lid en in de artikels 52, 53, 54, 55 en 56 van afdeling 2 van het ontwerp van decreet de woorden "gemeentelijk cultuurbeleid" vervangen door de woorden "gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid". Bovendien werd in artikel 54 van het ontwerp de volgende subsidievoorwaarde toegevoegd: "1° de aanvrager beschikt over een dienst, bevoegd voor het gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid;". Tot slot werd in artikel 3, 9° van het ontwerp het begrip "gemeentelijk cultuurbeleid" vervangen door het begrip "gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid".

Randnummer 4.6.

De Raad van State merkt op dat in artikel 62, tweede lid, 6°, a), van het voorontwerp wordt vereist dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie een

structurele samenwerking creëert tussen alle relevante partners in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad door een bovenlokaal netwerk te organiseren.

De gemachtigde gaf hieromtrent de volgende toelichting: "Met relevante partners worden hier alle organisaties bedoeld die een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Dit wordt concreter beschreven in artikel 63, 2° van het ontwerp, waar staat dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie bij het opstellen, opvolgen en uitvoeren van het bovenlokale netwerk vrijetijdsparticipatie minimaal moet samenwerken met de eigen diensten bevoegd voor cultuur, jeugd en sport en de verenigingen van personen in armoede die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd en die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Als er geen dergelijke verenigingen van personen in armoede actief zijn, worden andere relevante lokale organisaties die in hun werking onder meer personen in armoede als doelgroep hebben, betrokken bij het bovenlokale netwerk. Hiermee worden lokale organisaties bedoeld die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd en die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. De term 'alle relevante partners' wordt hier gebruikt omdat de gekozen partners kunnen verschillen naargelang de concrete lokale context."

In zoverre met de woorden "alle relevante partners in het tweetalige gebied Brussel- Hoofdstad" enkel partners worden bedoeld die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren, en uit de ontworpen regeling derhalve geen verplichtingen voortvloeien voor instellingen die niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren, kan de Raad van State de ontworpen bepaling aanvaarden.

Reactie: Met de woorden "alle relevante partners in het tweetalige gebied Brussel- Hoofdstad" worden enkel partners bedoeld die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren. Deze opmerking heeft bijgevolg geen aanpassing aan de tekst van het ontwerp..

Randnummer 5.

De Raad van State merkt op dat het toepassingsgebied van de ontworpen regeling lijkt voort te vloeien uit de definitie van het begrip "culturele sectoren en disciplines" in artikel 3, eerste lid, 8°, van het voorontwerp. De Raad van State wijst er op dat er vervolgens enkel wat betreft de projectsubsidies voor bovenlokale cultuurwerking wordt bepaald dat de aanvrager een actor moet zijn die is verbonden aan (lees: "die actief is in") de culturele sectoren en disciplines. De ontworpen regeling van de werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap bevat geen gelijkaardige bepaling.

Hierop gewezen verklaarde de gemachtigde: "Bij de werkingssubsidies is er een link met de culturele sectoren en disciplines doordat de werkingssubsidies voor het bovenlokale cultuurlandschap tot doel hebben om transversaal samenwerken te stimuleren, zoals bepaald in de artikels 25, tweede lid, 1° en artikel 33, tweede lid, 5°. De subsidievoorwaarde om transversaal samen te werken komt ook terug in de artikels 35, 3° en 42, 4°.

Het begrip 'transversaal samenwerken' wordt in artikel 3, [eerste lid,] 18°, gedefinieerd als:

- a) Cross-sectoraal samenwerken tussen de verschillende sectoren en disciplines;*
- b) Samenwerken tussen culturele sectoren en disciplines en sectoren uit andere beleidsvelden, zoals welzijn, onderwijs, toerisme, economie, sport, omgeving en natuur, onroerend erfgoed."*

De Raad van State is van oordeel dat het toepassingsgebied van de ontworpen regeling slechts onrechtstreeks uit het voorontwerp kan worden afgeleid,

inzonderheid wat de werkingssubsidies betreft voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap en vraagt om in een uitdrukkelijker regeling te voorzien van de in aanmerking komende culturele sectoren en disciplines.

Reactie: Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State werden aan artikel 20, §1, van het voorontwerp ("de Vlaamse Regering kan werkingssubsidies toekennen voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap") de volgende woorden toegevoegd: "verbonden met de culturele sectoren en disciplines."

Randnummers 6.1. tot en met 6.4.

De Raad van State merkt op dat de ontworpen regeling betrekking heeft op culturele aangelegenheden die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 'waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt'. Artikel 11 van die wet bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen die zijn gericht op de gehele gemeenschap (in dit geval de Vlaamse Gemeenschap), bij decreet worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt bovendien dat het decreet voor de erin bedoelde instellingen in een bepaalde financiële tegemoetkoming voorziet, die bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. Hieruit kan worden afgeleid dat ook de subsidiëring van dergelijke instellingen bij decreet moet worden geregeld. Met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van die instellingen is de mogelijkheid voor de decreetgever om aan de regering bevoegdheden te delegeren eerder beperkt. Hoogstens kan de decreetgever de regering machtigen om de door hemzelf vastgestelde beginselen nader uit te werken. Dit veronderstelt dan dat de decreetgever zelf de criteria vaststelt die voor de uitwerking van die beginselen richtinggevend zijn. Wat betreft de subsidies aan instellingen die geen werking hebben die is gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, wordt bij artikel 10 van de wet van 16 juli 1973 enkel vereist dat de erkenning en de subsidiëring krachtens een decreet worden geregeld, zodat ter zake minder strenge vereisten gelden.

De Raad van State wijst er op dat het voorontwerp niet voorziet in een erkenning van de gesubsidieerde organisaties, maar de subsidiëring ervan rechtstreeks regelt. Dat ervoor wordt gekozen om de tussenstap van de erkenning niet op te nemen in de ontworpen regeling, is echter geen reden om aan te nemen dat artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 in voorkomend geval niet toepasselijk zou zijn, mede gelet op de doelstelling van deze wet, namelijk het voorkomen van discriminaties om ideologische en filosofische redenen, ter uitvoering van artikel 131 van de Grondwet.

De Raad van State merkt op dat in artikel 3, eerste lid, 7°, van het voorontwerp de term "bovenlokaal" wordt gedefinieerd als "minstens de lokale uitstraling en de gemeentegrenzen overstijgen zonder een weerslag te hebben op de volledige Vlaamse Gemeenschap". De begunstigden van de projectsubsidies voor bovenlokale cultuurprojecten en van de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking blijken effectief niet gericht te zijn op de gehele Vlaamse Gemeenschap, zodat voor de betrokken subsidies enkel moet worden getoetst aan artikel 10 van de wet van 16 juli 1973. De Raad van State is echter van oordeel dat de werkingssubsidies aan het steunpunt voor bovenlokale cultuur wel subsidies zijn verleend aan een instelling die activiteiten uitoefent gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, hetgeen de gemachtigde bevestigde. Luidens artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 bepaalt het decreet, wanneer het gaat om "instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap", dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig een subsidiëring van een kern van

personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten omvat. In zoverre in artikel 3, eerste lid, 19°, van het voorontwerp het begrip "werkingssubsidie" wordt gedefinieerd als "een subsidie die (...) de subsidiëring van een kern van personeelsleden, een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten omvat", lijkt hier gevolg aan te worden gegeven. Ook bij de uitvoering van de ontworpen regeling zal erop moeten worden toegezien dat aan dit vereiste wordt voldaan, en inzonderheid dat rekening wordt gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten.

Reactie: Deze opmerking behoeft geen aanpassing aan de tekst van het ontwerp.

Randnummers 6.5.1. en 6.5.2.

De Raad van State merkt op dat in de artikelen 28 en 29 van het voorontwerp de subsidievoorwaarden en de criteria voor de beoordeling van de subsidieaanvraag voor de werkingssubsidie voor het steunpunt voor bovenlokale cultuur worden bepaald. In artikel 75, 3° en 12°, van het voorontwerp wordt de Vlaamse Regering (hierna ook: de regering) evenwel gemachtigd om voor elk van de subsidie-instrumenten de toepasselijke subsidievoorwaarden en beoordelingscriteria nader te bepalen. De Raad van State wijst er op dat de nadere bepaling van de subsidievoorwaarden en de beoordelingscriteria door de regering enkel de precisering kan betreffen van de in het aan te nemen decreet bepaalde criteria; het legaliteitsbeginsel staat eraan in de weg dat ten aanzien van instellingen die activiteiten verrichten die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, nieuwe subsidievoorwaarden bij besluit van de Vlaamse Regering zouden worden ingevoerd.

Wat de nadere regeling van de beoordelingscriteria betreft, verklaarde de gemachtigde dat het vooral de nadere regeling van de procedure voor de beoordeling betreft: "Wij denken aan de volgende tekst in het ontwerp van BVR (gemeenschappelijk met werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking en voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie): 'Art. De administratie beheert een aanvraagdossier voor werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap en treft de nodige voorbereidingen voor de kwaliteitsbeoordeling. De administratie is verantwoordelijk voor de voorbereiding van en verslaggeving over de werkzaamheden van de beoordelingscommissie. De administratie bezorgt alle nodige informatie aan de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie beoordeelt de kwaliteit van de ontvankelijke aanvraagdossiers voor werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap en stelt over deze aanvraagdossiers een advies op. De beoordelingscommissie adviseert welke aanvraagdossiers al dan niet dienen te worden gesubsidieerd en voor welk bedrag.'

Het is zeker niet de bedoeling om in het BVR bijkomende documenten of beoordelingscriteria op te nemen die niet zijn vermeld in artikel 22 van het ontwerp van decreet."

De Raad van State is van oordeel dat de machtiging in artikel 75, 12°, van het voorontwerp zou kunnen worden beperkt tot de procedure van de beoordeling.

Reactie: Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State werd in artikel 75, 12° van het voorontwerp de verwijzing naar artikel 29 geschrapt. Daardoor valt de delegatie naar de Vlaamse Regering weg om de nadere regels te bepalen met betrekking tot de beoordelingscriteria voor de aanvragen voor werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur. De delegatie naar de Vlaamse Regering voor de procedure van de beoordeling van de aanvraag van

het Steunpunt voor bovenlokale cultuur is reeds geregeld in artikel 75, 5° van het ontwerp.

Randnummer 6.5.3.

De Raad van State merkt op dat de Vlaamse Regering in artikel 75 van het voorontwerp wordt gemachtigd om de categorieën van de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten nader te regelen. Gevraagd of het voorontwerp thans reeds bepalingen bevat waarin die categorieën worden bepaald en waarvan een uitvoeringsbesluit een nadere regeling zou zijn, antwoordde de gemachtigde dat die categorieën volledig in een uitvoeringsbesluit zouden worden bepaald. Vermits de omvang van de werkingssubsidie voor het steunpunt voor bovenlokale cultuur hier rechtstreeks van afhangt, vereist het in artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 vermelde wettigheidsbeginsel dat het voorontwerp minstens de criteria bevat aan de hand waarvan de Vlaamse Regering de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten kan bepalen.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd in artikel 30 van het voorontwerp een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt: "Voor de werkingssubsidie aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur als vermeld in artikel 25, eerste lid, zijn de subsidiabele kosten de kosten voor de realisatie van de gesubsidieerde activiteiten."

Randnummer 6.5.4.

De Raad van State merkt op dat, luidens artikel 29, 3°, van het voorontwerp een van de beoordelingscriteria van de aanvraag van werkingssubsidies voor het steunpunt voor bovenlokale cultuur de wijze is waarop de opdrachten van het steunpunt gerealiseerd zullen worden. Die opdrachten worden bepaald in artikel 25, derde lid, van het voorontwerp. Evenwel wordt de Vlaamse Regering in het zevende lid van dat artikel gemachtigd om de opdrachten van het steunpunt nader te bepalen. Die machtiging kan evenwel enkel worden aanvaard voor zover ze beperkt is tot de nadere omschrijving van de in artikel 25, derde lid, van het voorontwerp vermelde opdrachten, en ze niet leidt tot de oplegging van bijkomende opdrachten waarmee bij de beoordeling van de subsidieaanvraag rekening wordt gehouden. Volgens de gemachtigde is dat niet het geval. Hij verklaarde: "We weten nog niet of we van de mogelijkheid om de opdrachten van het steunpunt nader te bepalen, gebruik zullen maken. Het is zeker niet de bedoeling om in het BVR bijkomende opdrachten toe te wijzen aan het steunpunt, maar wel om ze eventueel concreter te omschrijven." Gelet hierop kan de Raad van State de machtiging aan de Vlaamse Regering in artikel 25, zevende lid, van het voorontwerp aanvaarden.

Reactie: De opmerking van de Raad van State behoeft geen aanpassing aan de tekst van het ontwerp.

Randnummer 6.5.5.

De Raad van State merkt op dat, luidens artikel 31 van het voorontwerp, de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst sluit met het steunpunt voor bovenlokale cultuur waaraan ze een werkingssubsidie toekent. In artikel 32 van het voorontwerp wordt bepaald over welke elementen de beheersovereenkomst bepalingen bevat. In die beheersovereenkomst kunnen enkel praktische afspraken worden opgenomen die een concretisering inhouden van de bij decreet of eventueel, binnen de grenzen waarbinnen delegaties toelaatbaar zijn, bij uitvoeringsbesluiten vastgestelde regels. Volgens de gemachtigde is dat effectief het geval. Hij verklaarde: "Dit zijn geen subsidievoorwaarden, aangezien ze niet gelden bij de toekenning van de werkingssubsidie aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur. Het zijn echter wel subsidievereisten, aangezien het verplichtingen zijn waaraan de organisatie moet voldoen eens de subsidie toegekend is." Wat artikel 32, 8°, van het voorontwerp betreft, voegde hij daar evenwel het

volgende aan toe: "[D]e termijn waarin en de wijze waarop het steunpunt het meerjarenplan aan de administratie voorlegt, de inhoud van dat meerjarenplan, de termijn waarin en de wijze waarop dit meerjarenplan wordt goedgekeurd = hier is voor de rest niets anders over bepaald in het ontwerp van decreet. We stellen daarom voor om punt 8° te schrappen in art. 32 van het ontwerp van decreet. Het steunpunt zal bijgevolg geen meerjarenplan moeten opstellen." De Raad van State kan hiermee instemmen.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd artikel 32, 8° van het voorontwerp geschrapt, meer bepaald volgende zinsnede: "de termijn waarin en de wijze waarop het steunpunt voor bovenlokale cultuur, vermeld in artikel 25, tweede lid, het meerjarenplan aan de administratie voorlegt, de inhoud van dat meerjarenplan, de termijn waarin en de wijze waarop dit meerjarenplan wordt goedgekeurd;"

Randnummers 7.1. en 7.2.

De Raad van State merkt op dat, wat de met de verwerking nagestreefde doelstelling betreft, in artikel 79 van het voorontwerp wordt bepaald dat de dienst die bevoegd is voor de bovenlokale cultuurwerking (hierna: de administratie) optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens "in het kader van dit decreet om de doelstellingen vermeld in artikel 4 van dit decreet, te kunnen bereiken". In artikel 4 van het voorontwerp worden niet zozeer de doelstellingen bepaald van de verwerking van persoonsgegevens die met de ontworpen regeling gepaard gaat, maar veeleer de doelstellingen van het aan te nemen decreet zelf. Onverminderd opmerking 10, moet worden vastgesteld dat die doelstellingen op een dergelijke ruime wijze zijn geformuleerd dat op grond hiervan de met de verwerking van persoonsgegevens nagestreefde doelstelling niet kan worden bepaald. Bijgevolg moet aan het voorontwerp een bepaling worden toegevoegd waarin die doelstellingen worden verduidelijkt.

Reactie: Ingevolge de opmerkingen van de Raad van State werd artikel 79 van het voorontwerp vervangen door: "De administratie treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet, namelijk bij:
1° het ontvangen, beoordelen en verwerken van aanvragen tot subsidiëring;
2° het toezicht op de uitvoering van de activiteiten waarvoor een subsidie wordt ontvangen;
3° het voeren van wetenschappelijk of historisch onderzoek, of onderzoek voor statistische doeleinden, met het oog op de voorbereiding of evaluatie van het Vlaamse bovenlokaal cultuurbeleid en de opvolging van de beleidsuitvoering;
4° de ondersteuning van de gesubsidieerde organisaties."

Randnummer 7.3.

De Raad van State merkt op dat in artikel 83 van het voorontwerp weliswaar de categorieën van persoonsgegevens bepaald worden waarop de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het aan te nemen decreet betrekking heeft, maar zoals de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens al hebben opgemerkt wordt nergens bepaald welke categorieën van persoonsgegevens met welk oogmerk worden verwerkt. Dit zou nader moeten worden geregeld.

Reactie: Het is aan de verwerkingsverantwoordelijken om zelf te bepalen in welke gevallen zij welke persoonsgegevens moeten verwerken, in het kader van de uitvoering van hun taken van algemeen belang. Enkel op die manier kan er verzekerd worden dat voldaan is aan de verplichtingen van de algemene verordening gegevensbescherming, waaronder de verplichting van dataminimalisatie. Bijgevolg kan de decreetgever hier enkel het maximale kader

uiteenzetten waarbinnen de betrokken organisaties zich mogen begeven. Op die manier wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 22 van de Grondwet, aangezien de essentiële elementen duidelijk zijn opgenomen. Zie ook de repliek op de randnummers 8 tot en met 10 en randnummer 22 van het advies van de GBA. Bijgevolg is geen aanpassing aan de tekst van het ontwerp vereist.

Randnummer 7.4.

De Raad van State merkt op dat in artikel 83 van het voorontwerp bij de categorieën van te verwerken persoonsgegevens onder meer "andere identificatiegegevens" (1°) wordt vermeld, evenals "het geslacht, de geboorteplaats en de woonplaats" (2°). Hieromtrent om toelichting gevraagd verklaarde de gemachtigde: "DCJM heeft machtiging tot toegang tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° (niet de geboorteplaats) 3°, 5° en 6° (niet de plaats van overlijden), WRR; en om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken; (Beraadslaging RR nr. 18/2008 van 7 mei 2008). Geboorteplaats werd geschrapt na advies VTC. Art. 83 [2°] heeft het enkel over 'het geslacht, de geboortedatum en de woonplaats'. We stellen voor dat onderstaande tekst wordt toegevoegd in de Memorie van Toelichting: 'Het gegeven 'geslacht' is pertinent in het licht van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid, die naar geslacht toe een aantal verplichtingen oplegt waarmee bij de samenstelling van organen met adviserende bevoegdheid moet rekening gehouden worden (cf. artikelen 2 en 2bis).'"

De Raad van State stemt hiermee in.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd in artikel 83 van de artikelsgewijze toelichting de hierboven geciteerde tekst toegevoegd.

Randnummer 7.5.

De Raad van State merkt op dat, luidens artikel 84 van het voorontwerp de administratie in het kader van de uitvoering van het aan te nemen decreet minstens de in die bepaling vermelde persoonsgegevens uitwisselt met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid of het Rijksregister van de natuurlijke personen. Het woord "minstens" impliceert dat de administratie ook andere gegevens zou kunnen uitwisselen met andere overheden. In zoverre op die manier andere overheden toegang krijgen tot de gegevens in kwestie, is dit niet bestaanbaar met het in artikel 22 van de Grondwet vervatte wettigheidsbeginsel. Daarom is de Raad van State van oordeel dat het woord "minstens" moet worden weggelaten.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd het woord "minstens" telkens geschrapt in artikel 84 van het voorontwerp.

Randnummer 7.6.

De Raad van State merkt op dat, luidens artikel 86, eerste lid, van het voorontwerp, de administratie de gegevens kan bekendmaken van begunstigden die een subsidie hebben ontvangen. Blijkens het tweede lid van die bepaling kunnen ook de gegevens van de experts worden bekendgemaakt. Gevraagd naar de doelstelling van die bekendmakingen, verklaarde de gemachtigde: "Beide vormen van bekendmaking zijn gesteund op de verplichting tot actieve openbaarheid van bestuur, zoals opgenomen in artikel II.2. van het Bestuursdecreet. Het bekendmaken van de bedragen én begunstigden van subsidies verhoogt daarbij de transparantie inzake de besteding van overheidsmiddelen. Ook het bekendmaken van basisgegevens over de aangestelde experts (naam en postcode van de hoofdverblijfplaats) kadert in het verhogen van de transparantie omtrent de besluitvorming binnen het subsidieproces. Dit laat toe om op een eenvoudige manier na te gaan of bijvoorbeeld niet steeds beroep wordt gedaan op eenzelfde kleine groep van

experten, en of de aangestelde experts wel een voldoende diverse weerspiegeling van de samenleving zijn. Ook de GBA heeft dergelijke publiciteitsmaatregel in het verleden als een goede praktijk beoordeeld (Advies GBA nr. 86/2023 van 27 april 2023, randnummers 82-87)."

De Raad van State is van oordeel dat die doelstellingen in het voorontwerp zouden moeten worden gepreciseerd, zowel voor het eerste als voor het tweede lid van artikel 86.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werden de hierboven vermelde doelstellingen opgenomen in de toelichting bij artikel 86 van het ontwerp.

Randnummer 8.

De Raad van State merkt op dat in de artikelen 24, 3°, en 51, 3°, van het voorontwerp bij wijze van subsidievereiste gewag wordt gemaakt van de principes van goed bestuur. De gemachtigde gaf hieromtrent de volgende toelichting: "De principes van goed bestuur zijn voor de cultuursector vastgelegd in de Bestuurscode Cultuur, die gepubliceerd werd door het Fonds voor Cultuurmanagement: In 2012 werd de Leidraad cultural governance ontwikkeld met daarin vijf basisprincipes en 25 aanbevelingen om het bestuur van culturele organisaties te screenen en indien nodig te verbeteren. In 2019 werd een nieuw traject opgestart om deze leidraad te herzien door een werkgroep van het Fonds Cultuurmanagement. De vernieuwde Code telt 8 principes waarbij gestreefd is convergentie met de Nederlandse code en is sectorbreed getoetst. Minister Jambon uitte in zijn visienota van 3 april 2020 zijn ambitie om deze Bestuurscode Cultuur te gebruiken in de nieuwe regelgeving: 'Het is mijn ambitie om tijdens mijn regeerperiode de nodige aandacht te besteden aan good governance. Het fonds voor Cultuurmanagement (Universiteit Antwerpen) zal in samenwerking met Cultuurloket en de Buren in het voorjaar 2020 een nieuwe leidraad Cultural governance lanceren. Ik zal nagaan of inzichten uit deze nieuwe leidraad een aanpassing vereisen van de huidige regelgeving.[...]' (p. 13)."

De Raad van State is van oordeel dat ter wille van de rechtszekerheid in het voorontwerp zelf nader dient te worden omschreven wat de principes van goed bestuur inhouden die moeten worden nageleefd, of dat minstens nauwkeuriger moet worden bepaald over welke principes het gaat. In het uitvoeringsbesluit kunnen dan de concrete vereisten worden bepaald.

Reactie: Ingevolge van de opmerking van de Raad van State werd in de artikelen 24, 3° en 51, 3° de tekst "de principes van goed bestuur naleven" aangevuld met de zinsnede ", die opgenomen zijn in de Bestuurscode Cultuur, zoals bekendgemaakt door het Fonds voor Cultuurmanagement;".

Randnummer 9.

De Raad van State merkt op dat er in artikel 3, eerste lid, 8°, van het voorontwerp wordt verwezen naar "het Jeugddecree van xx". Volgens de gemachtigde wordt hiermee het ontwerp van decreet 'over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk' bedoeld waarover de Raad van State op 17 mei 2023 advies 73.424/3 heeft gegeven en dat in behandeling zou zijn in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement. De Raad van State is van oordeel dat er moet over worden gewaakt dat het genoemde ontwerp is aangenomen voor het huidige ontworpen decreet in werking treedt.

Reactie: Volgens de huidige planning zal het ontwerp van Jeugddecree aangenomen zijn door het Vlaams Parlement vóór de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet.

Randnummer 10.

De Raad van State merkt op dat in zoverre artikel 4 van het voorontwerp de doelstellingen van het aan te nemen decreet vermeldt, het gaat om bepalingen die geen rechtsregels stellen en die niet in een regelgevende tekst thuis horen. Die bepaling moet dan ook worden weggelaten.

Reactie: Het is een traditie bij decreten binnen het beleidsveld Cultuur om de doelstelling van het betreffende decreet op te nemen in een apart artikel. Dit schept duidelijkheid voor de lezer over wat de regelgever precies beoogt met het decreet. Deze opmerking van de Raad van State werd daarom niet gevolgd.

Randnummer 11.

De Raad van State merkt op dat, luidens artikel 26, 1°, van het voorontwerp de aanvrager van werkingssubsidies voor een steunpunt voor bovenlokale cultuur "een vereniging zonder winstoogmerk moet [zijn] of een combinatie zonder rechtspersoonlijkheid die bestaat uit verenigingen zonder winstoogmerk die een deelnemer aanwijzen die de combinatie zal vertegenwoordigen tegenover de Vlaamse Gemeenschap".

Erop gewezen dat in die bepaling gewag wordt gemaakt van een vereniging zonder winstoogmerk en niet van "een rechtspersoon zonder winstgevend doel", zoals in de artikelen 9 en 15 van het voorontwerp, verklaarde de gemachtigde: "In artikel 26, 1° van het ontwerp wordt ook een 'rechtspersoon zonder winstgevend doel' bedoeld. We stellen voor om dit aan te passen." De Raad van State is van oordeel dat hiermee kan worden ingestemd.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd in artikel 26, 1°, de woorden "vereniging zonder winstoogmerk" vervangen door de woorden "rechtspersoon zonder winstgevend doel". In hetzelfde artikel, 1° werden de woorden "verenigingen zonder winstoogmerk" vervangen door de woorden "rechtspersonen zonder winstgevend doel".

Randnummer 12.

De Raad van State merkt op dat, luidens artikel 76, § 2, 3°, van het voorontwerp de subsidieontvanger het belang van het gebruik van het Nederlands bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten erkent. In arrest nr. 97/2014 van 30 juni 2014 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de gemeenschappen niet, middels subsidies, het gebruik der talen mogen regelen, behoudens in de in artikel 129, § 1, van de Grondwet bedoelde aangelegenheden. Zoals uit de tekst ervan blijkt, houdt artikel 76, § 2, 3°, van het voorontwerp echter geen verplichting in om het Nederlands te gebruiken. De subsidieontvangers moeten zich er enkel ertoe verbinden het belang van het gebruik van die taal te erkennen. De gemachtigde bevestigde dat met zoveel woorden: "Dit artikel is ingevoegd om tegemoet te komen aan artikel 76/2, 9° van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (van kracht vanaf 1 januari 2023), zoals ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2022 tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019. Dit is een verplichting die generiek wordt opgelegd en waaraan we moeten tegemoet komen. Dit artikel bepaalt niet dat de betrokken verenigingen het Nederlands als voertaal moeten gebruiken, maar wel dat zij het belang van het gebruik van het Nederlands erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten."

De Raad van State is van oordeel dat hiermee kan worden ingestemd. Wel zou het raadzaam zijn om in de memorie van toelichting te verduidelijken welke vorm die erkenning van het belang van het gebruik van het Nederlands moet aannemen.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd aan de artikelsgewijze toelichting bij artikel 76 volgende tekst toegevoegd: "De subsidievereiste opgenomen in artikel 76, §2, 3° van het ontwerp bepaalt dat de subsidieontvanger het belang van het Nederlands erkent bij de uitvoering van de

gesubsidieerde activiteiten. De aanvrager zal hieromtrent een verklaring op een moeten afleggen bij de verantwoording.”.

Randnummer 13.

De Raad van State merkt op dat er in artikel 94, eerste lid, van het voorontwerp, zoals de gemachtigde bevestigde, moet worden verwezen naar artikel 47, eerste en derde lid, van het decreet van 6 juli 2012 'betreffende het Lokaal Cultuurbeleid'.

Reactie: Ingevolge de opmerking van de Raad van State werd in artikel 94, eerste lid, van het voorontwerp het woord "tweede" vervangen door de woorden "eerste en derde".

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het decreet valt enkel onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Dit hoofdstuk omvat de inleidende bepalingen, de doelstellingen van het ontwerp van decreet en de beleidsinstrumenten die door het ontwerp van decreet worden voorzien.

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 3

Dit artikel verklaart de begrippen die in het ontwerp van decreet voorkomen.

Punt 16° definieert het begrip 'projectsubsidie'. De formulering dat een subsidie wordt toegekend aan een organisatie gevestigd in het Nederlandse taalgebied of aan een organisatie gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens haar activiteiten moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, is ontleend aan artikel 127, § 2 van de Grondwet. Hiermee wordt bedoeld dat de gesubsidieerde activiteiten zich moeten richten tot de Nederlandstalige gemeenschap;

Punt 17° definieert het begrip 'rechtspersoon zonder winstgevend doel' als 'een privaatrechtelijke rechtspersoon waarvan de uitkering van vermogensvoordelen aan de leden of vennoten wettelijk of statutair is uitgesloten'. Het kan hier gaan

om verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen of coöperatieve vennootschappen met een erkenning als sociale onderneming;
Punt 19° definieert het begrip 'werkingssubsidie'. De formulering dat een subsidie wordt toegekend aan een organisatie gevestigd in het Nederlandse taalgebied of aan een organisatie gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens haar activiteiten moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, is ontleend aan artikel 127, § 2 van de Grondwet. Hiermee wordt bedoeld dat de gesubsidieerde activiteiten zich moeten richten tot de Nederlandstalige gemeenschap.

Artikel 4

Dit artikel beschrijft het doel, de uitgangspunten en de principes van dit ontwerp van decreet en vermeldt tevens de verschillende subsidie-instrumenten die worden ingezet om dit doel te realiseren.

Hoofdstuk 2. Projectsubsidies voor bovenlokale cultuurwerking

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 5

Dit artikel bevat de subsidievoorwaarden waaraan alle projectaanvragen voor zowel kleine als grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten cumulatief moeten voldoen.

Punt 4° bepaalt dat het project nieuw is voor de organisatie en/of de sector. Dit betekent dat zich herhalende projecten enkel in aanmerking komen indien er voldoende nieuwe elementen aanwezig zijn. De nieuwe ingrepen moeten voldoende financiële impact hebben en de hieraan verbonden kosten moeten duidelijk terug te vinden zijn in de projectbegroting.

Artikel 6

Dit artikel somt de activiteiten op die niet in aanmerking komen voor projectsubsidies.

1° het ontwerp en de uitvoering van infrastructuur- en bouwprojecten worden uitgesloten van projectsubsidies omdat er binnen het beleidsveld Cultuur hiervoor specifieke subsidie-instrumenten bestaan;

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° een project dat zich uitsluitend beperkt tot academisch onderzoek wordt uitgesloten van projectsubsidies.

4° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

5° in dit punt worden benefietprojecten, die opgezet worden met het doel om geld in te zamelen voor derden, bedoeld.

Artikel 7

Dit artikel bevat een subsidievereiste die van toepassing is op alle projectsubsidies.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen over projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten

Artikel 8

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om projectsubsidies toe te kennen voor kleine, bovenlokale cultuurprojecten en bepaalt het doel hiervan.

Artikel 9

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor projectsubsidies voor kleine bovenlokale cultuurprojecten.

1° de term rechtspersoon zonder winstgevend doel is gedefinieerd in artikel 3, 17° van dit ontwerp;

2° behoeft geen verdere toelichting

3° De aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, waaraan een klein, bovenlokaal cultuurproject moet voldoen, bijkomend aan de subsidievoorwaarden vermeld in artikel 5 van dit ontwerp van decreet.

1° de term bovenlokaal is gedefinieerd in artikel 3, 7°. Met relevant voor het werkingsgebied van het intergemeentelijk samenwerkingsverband wordt bedoeld dat het project past binnen de bovenlokale cultuurwerking zoals ontplooid door het intergemeentelijk samenwerkingsverband in wiens werkingsgebied de aanvrager is gevestigd. Met relevant voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt bedoeld dat het project past binnen de bovenlokale cultuurwerking zoals ontplooid door de Vlaamse Gemeenschapscommissie;

2° deze subsidielijn wil samenwerking binnen het werkingsgebied stimuleren. De gekozen partners moeten relevant zijn voor het project en het werkingsgebied. Partners moeten daadwerkelijk bijdragen tot de realisatie van het project. Een partnerschap houdt inhoudelijke, logistieke of financiële samenwerking in met andere, al dan niet culturele actoren.

3° de dagelijkse werking van de aanvrager komt niet in aanmerking voor een projectsubsidie voor een klein bovenlokaal cultuurproject;

4° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

5° het maximale subsidiebedrag dat voor een klein bovenlokaal cultuurproject kan worden aangevraagd, zal worden bepaald door de Vlaamse Regering;

6° De maximale totale projectkost van een klein bovenlokaal cultuurproject zal bepaald worden door de Vlaamse Regering;

7° Voorafgaand aan de indiening van de aanvraag moet een positief inhoudelijk advies bekomen worden van het intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking in wiens werkingsgebied de aanvrager gevestigd is of van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, als de aanvrager gevestigd is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dit advies maakt deel uit van het

aanvraagdossier. Elk intergemeentelijk samenwerkingsverband en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kan hiervoor autonoom een procedure bepalen.

Artikel 11

Dit artikel bevat de taakverdeling inzake de inhoudelijke en zakelijke beoordeling van aanvragen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten tussen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de administratie.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de inhoudelijke en zakelijke beoordeling van de aanvragen voor kleine bovenlokale cultuurprojecten.

Artikel 13

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen over projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten

Artikel 14

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om projectsubsidies toe te kennen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten en bepaalt het doel hiervan.

Artikel 15

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor projectsubsidies voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten.

1° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, waaraan een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject moet voldoen, bijkomend aan de subsidievoorwaarden vermeld in artikel 5 van dit ontwerp van decreet.

1° de term functie is gedefinieerd in artikel 3, 11°;

2° de term bovenlokaal is gedefinieerd in artikel 3, 7°;

3° deze subsidielijn wil transversale samenwerking stimuleren en verplicht samenwerking met transversale partners. De gekozen partners moeten relevant

zijn voor het project en moeten daadwerkelijk bijdragen tot de realisatie van het project. Een partnerschap houdt inhoudelijke, logistieke of financiële samenwerking in met andere, al dan niet culturele actoren;
4° de dagelijkse werking van de aanvrager komt niet in aanmerking voor een projectsubsidie voor een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject;
5° dit artikel behoeft geen verdere toelichting;
6° het minimale subsidiebedrag dat voor een groot, transversaal bovenlokaal cultuurproject kan worden aangevraagd, zal worden bepaald door de Vlaamse Regering;
7° dit punt behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt dat de aanvragen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten zullen beoordeeld worden door een beoordelingscommissie, die na de beoordeling een advies opstelt. Deze beoordelingscommissie wordt samengesteld uit leden van de pool van experts.

Artikel 18

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de inhoudelijke en zakelijke beoordeling van de aanvragen voor grote, transversale bovenlokale cultuurprojecten.

Punt 9° bepaalt dat wordt beoordeeld in welke mate een project nieuw of vernieuwend is voor de sector en/of als good practice kan beschouwd worden.

Artikel 19

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 3. Werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 20

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap verbonden met de culturele sectoren en disciplines, als vermeld in artikel 3, 8°.

Artikel 21

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissies, beslist over de toekenning en het bedrag van een werkingssubsidie.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt de verschillende elementen waarop een beoordelingscommissie haar beoordeling en advies voor de toekenning van werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap baseert.

Artikel 23

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 24

Dit artikel bepaalt de subsidievereisten waaraan alle organisaties die werkingssubsidies voor de ondersteuning van het bovenlokale cultuurlandschap ontvangen, moeten voldoen.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur

Artikel 25

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur en bepaalt het doel hiervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van een steunpunt voor bovenlokale cultuur en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 26

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies voor een steunpunt voor bovenlokale cultuur.

1° het ontwerp van decreet voorziet de mogelijkheid dat de aanvrager een rechtspersoon zonder winstgevend doel is of een combinatie zonder rechtspersoonlijkheid van meerdere rechtspersonen zonder winstgevend doel. Deze mogelijkheid wordt voorzien om te garanderen dat het steunpunt voor bovenlokale cultuur de nodige expertise kan voorzien, die nodig is voor het uitvoeren van de opdrachten;

2° De aanvrager moet gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, maar moet zich in dat laatste geval uitsluitend richten op de Vlaamse Gemeenschap;

3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt de onverenigbaarheden met betrekking tot de samenstelling van de bestuursorganen van het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 28

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur. Zo bepaalt dit artikel dat een steunpunt voor bovenlokale cultuur over voldoende kennis en expertise moet beschikken om de opdrachten te kunnen uitvoeren. De aanvrager dient tevens een beleidsplan in.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de beoordeling van de aanvragen voor werkingssubsidies voor een steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 30

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissie, beslist over de toekenning en het bedrag van een werkingssubsidie aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Ingevolge de opmerking van de Raad van State bepaalt het tweede lid de subsidiabele kosten voor het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 31

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst sluit met het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Artikel 32

Dit artikel bepaalt welke bepalingen en elementen worden opgenomen in de beheersovereenkomst met het steunpunt voor bovenlokale cultuur.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking

Artikel 33

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking en bepaalt het doel hiervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 34

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

1° de aanvrager is een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid, zoals voorzien in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur :

- 1) projectvereniging: een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven project te plannen, uit te voeren en te controleren;
- 2) dienstverlenende vereniging: een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven ondersteunende dienst te verlenen aan de deelnemende gemeenten, eventueel voor verschillende beleidsdomeinen;
- 3) opdrachthoudende vereniging: een samenwerkingsverband met beheersoverdracht waaraan de deelnemende gemeenten de uitvoering van een of meer duidelijk omschreven bevoegdheden met betrekking tot een of meer beleidsdomeinen toevertrouwen;

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 35

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

1° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

2° de term bovenlokaal is gedefinieerd in artikel 3, 7° van dit ontwerp van decreet;

3° de term transversaal samenwerken is gedefinieerd in artikel 3, 18° van dit ontwerp van decreet;

4° deze verwijzing naar het Regiodecreet van 3 februari 2023 houdt concreet in dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden moeten gelegen zijn binnen één referentieregio, zoals bepaald in het Regiodecreet. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid voorzien om supraregionaal samen te werken en de mogelijkheid voorzien dat de Vlaamse Regering een tijdelijke of definitieve afwijking kan toestaan op de referentieregio's. In het geval er een afwijking wordt gevraagd op de referentieregio's is het voor de toepassing van dit artikel van belang dat de afwijking ook effectief is toegekend op het moment dat deze voorwaarde wordt getoetst. Enkel een vraag tot afwijking indienen, volstaat dus niet om te voldoen aan deze subsidievoorwaarde;

5° het werkingsgebied van een intergemeentelijk samenwerkingsverband moet minstens 85.000 inwoners hebben. Daarvoor worden de bevolkingscijfers van elke deelnemende gemeente opgeteld;

6° de deelnemende gemeenten of districten moeten jaarlijks een cofinanciering inbrengen die minstens 75% bedraagt van de totale jaarlijks toegekende werkingssubsidie. Dit bedrag kan echter nooit minder bedragen dan het minimumbedrag dat de Vlaamse Regering kan bepalen;

7° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

8° dit punt behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 36

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de beoordeling van de aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

Artikel 37

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen voor de subsidiëring van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokale cultuurwerking, waarvan de samenstelling wijzigt gedurende de subsidieperiode.

Artikel 38

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissie, beslist over de toekenning en het bedrag van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking.

De Vlaamse Regering zal de wijze bepalen waarop het subsidiebedrag wordt vastgesteld.

Artikel 39

Dit artikel bepaalt de bijkomende subsidievereiste voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, dat de deelnemende gemeenten of districten jaarlijks samen als cofinanciering een bedrag moeten inbrengen dat minstens 75 % bedraagt van de totale jaarlijks toegekende geïndexeerde werkingssubsidies. Deze cofinanciering kan nooit minder bedragen dan het minimumbedrag dat de Vlaamse Regering kan bepalen.

Afdeling 4. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie

Artikel 40

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de organisatie van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie en bepaalt het doel hiervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 41

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

1° de aanvrager is een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid, zoals voorzien in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur;

2° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 42

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

1° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

3° dit punt lijst alle partners op waarmee het intergemeentelijk samenwerkingsverband verplicht moet samenwerken bij de organisatie van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Naast de samenwerking met de gemeentelijke diensten bevoegd voor cultuur, jeugd en sport en de OCMW's uit

het werkingsgebied, moet het intergemeentelijk samenwerkingsverband alle verenigingen van personen in armoede in het werkingsgebied betrekken;
4° een intergemeentelijk samenwerkingsverband kan enkel werkingssubsidie voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie ontvangen, als het ook werkingssubsidie ontvangt voor een bovenlokale cultuurwerking.

Artikel 43

Dit artikel bepaalt de beoordelingscriteria voor de beoordeling van de aanvragen voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

Artikel 44

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan bepalen voor de subsidiëring van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, waarvan de samenstelling wijzigt gedurende de subsidieperiode.

Artikel 45

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, na kennisname van de adviezen van de beoordelingscommissie, beslist over de toekenning en het bedrag van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.

Artikel 46

De Vlaamse Regering zal de wijze bepalen waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie wordt berekend.

Hoofdstuk 4. Werkingssubsidies in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 47

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 48

Dit artikel bepaalt de verschillende elementen waarop de administratie haar beoordeling en advies voor de toekenning van werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad baseert.

Artikel 49

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 50

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 51

Dit artikel bepaalt de subsidievereisten waaraan de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die werkingssubsidies ontvangen, moeten voldoen.

Afdeling 2. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren

Artikel 52

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een kwaliteitsvol, duurzaam en geïntegreerd gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren. Hieronder wordt een cultuurbeleid verstaan dat steunt op deskundigheid, strategische aanpak en participatie van alle actoren, dat streeft naar een evenwicht tussen enerzijds de culturele behoeften en anderzijds het cultuuraanbod, ondersteund door de lokale overheid en dat uitgaat van de samenhang tussen de verschillende cultuurbeleidsdomeinen.

Artikel 53

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een kwaliteitsvol, duurzaam en geïntegreerd gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren.

1° de aanvrager kan enkel een gemeente zijn die gelegen is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

2° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 54

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een kwaliteitsvol, duurzaam en geïntegreerd gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren.

Artikel 55

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 56

De Vlaamse Regering zal de wijze bepalen waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijk Nederlandstalig cultuurbeleid te voeren, wordt berekend.

Afdeling 3. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren

Artikel 57

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een hedendaagse en kwalitatieve gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren. Hieronder wordt een basisvoorziening verstaan waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. De openbare bibliotheek bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen en is actief op het vlak van geletterdheid, cultuurspreiding en cultuurparticipatie. De openbare bibliotheek werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten van gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een hedendaagse en kwalitatieve gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren en de wijze waarop die moeten gerealiseerd worden.

Artikel 58

Dit artikel bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor aanvragen voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren.

1° de aanvrager kan enkel een gemeente zijn die gelegen is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;
2° dit punt behoeft geen verdere toelichting;
3° de aanvrager moet tijdig een aanvraag indienen. De uiterste indiendatum en de inhoudelijke en vormelijke vereisten waaraan de aanvraag moet voldoen, worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 59

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren.

Punt 3 heeft als doel om te garanderen dat de gemeente over de nodige deskundigheid beschikt om de opdrachten van de openbare bibliotheek te kunnen uitvoeren.

Artikel 60

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 61

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad om een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek te organiseren, wordt berekend.

Afdeling 4. Specifieke bepalingen over werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Artikel 62

Dit artikel voorziet de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om werkingssubsidies toe te kennen aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en bepaalt het doel ervan.

Dit artikel bepaalt eveneens de opdrachten om een kwaliteitsvol en duurzaam bovenlokaal cultuurbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te voeren en om een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie te organiseren. Dit artikel specificeert ook de wijze waarop deze opdrachten moeten gerealiseerd worden. De opdracht om een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie te organiseren is een voortzetting van het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie waarvoor de Vlaamse Gemeenschapscommissie werkingssubsidies ontving in het kader van het Participatiedecreet.

Onder cultuur- of gemeenschapscentra (vermeld in het tweede lid, 3°) worden hier culturele infrastructures verstaan die de gemeente beheert met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding ten behoeve van de lokale bevolking en met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit. Met het begrip 'streekgericht bibliotheekbeleid' (vermeld in het tweede lid, 4°) wordt hier een ondersteuningsbeleid bedoeld gericht op het stimuleren van de samenwerking tussen de Nederlandstalige openbare bibliotheken in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

In punt 7 krijgt de Vlaamse Gemeenschapscommissie een bijkomende opdracht om de kleine bovenlokale cultuurprojecten van aanvragers die gevestigd zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, inhoudelijk te beoordelen.

Artikel 63

Dit artikel bepaalt de subsidievoorwaarden, die gelden voor werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

1° dit punt behoeft geen verdere toelichting;

2° dit punt lijst alle partners op waarmee de Vlaamse Gemeenschapscommissie verplicht moet samenwerken bij de organisatie van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie. Naast de samenwerking met de eigen diensten bevoegd voor cultuur, jeugd en sport, moet de Vlaamse Gemeenschapscommissie alle verenigingen van personen in armoede betrekken, gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 64

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 65

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop het subsidiebedrag voor werkingssubsidies aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt berekend.

Artikel 66

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst sluit met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 67

Dit artikel bepaalt welke bepalingen en elementen worden opgenomen in de beheersovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Hoofdstuk 5: Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Artikel 68

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering een pool van experts kan benoemen voor de beoordeling van aanvraagdossiers en somt op voor welke subsidielijnen deze pool van toepassing is. Daarnaast bepaalt dit artikel modaliteiten en vereisten voor de aanstelling van de leden van de pool.

Artikel 69

Dit artikel bepaalt de onverenigbaarheden voor het lidmaatschap van de pool van experts.

Artikel 70

Dit artikel regelt de modaliteiten voor de samenstelling en de werking van de beoordelingscommissies.

Hoofdstuk 6. Gemeenschappelijke bepalingen voor alle subsidies

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 71

De artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 72

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 73

Het eerste lid bepaalt dat het budget voor de uitvoering van dit ontwerp van decreet geen automatisch of vaststaand gegeven is, maar jaarlijks wordt onderhandeld bij de begrotingsbesprekingen en vervolgens vastgelegd wordt in de uitgavenbegroting.

Het tweede en het derde lid geven uitvoering aan de Europese regels inzake staatssteun. Zoals vermeld in artikel 4 van dit ontwerp van decreet wordt ter verwezenlijking van de doelstellingen voorzien in verschillende subsidie-instrumenten. Het valt daarbij niet uit te sluiten dat minstens een deel van de toegekende subsidies beschouwd dient te worden als staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dit artikel bepaalt in dat opzicht dat bij de toekenning van steun in het kader van dit ontwerp van decreet steeds de bepalingen van de algemene

groepsvrijstellingsverordening zullen worden nageleefd, op grond waarvan de steun als verenigbaar met de interne markt beschouwd wordt. Wanneer een steunregeling zich beroept op deze algemene groepsvrijstellingsverordening moeten enkele grenzen en voorwaarden uit deze verordening uitdrukkelijk opgenomen worden in de betrokken steunregelingen. Gelet op die vereiste worden in artikel 73 van dit ontwerp van decreet voorwaarden uit de groepsvrijstellingsverordening expliciet overgenomen als subsidievoorwaarden.

Ook de overige bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening zullen steeds worden nageleefd door de administratie bij de toekenning van subsidies binnen dit ontwerp van decreet.

De steunintensiteit per begunstigde zal daarbij steeds conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de algemene groepsvrijstellingsverordening zijn.

Artikel 74

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 75

Dit artikel geeft aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid om voor elk van de subsidie-instrumenten nadere regels te bepalen voor de in dit artikel opgesomde aspecten.

Afdeling 2. Verantwoording en toezicht

Artikelen 76 en 77

Organisaties die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen zijn onderworpen aan bepaalde verplichtingen, de subsidievereisten. De administratie controleert of de organisatie voldoet aan deze subsidievereisten, en of de subsidie wordt aangewend voor het doel waarvoor ze is verleend. In geval van ernstige tekortkomingen kan de Vlaamse Regering de in het ontwerp vermelde maatregelen opleggen.

Aangezien de Algemenebepalingenwet deel uitmaakt van een bindend opgelegde regelgeving vanwege de federale overheid aan de gemeenschappen en gewesten, kan de decreetgever in beginsel niet in meer specifieke regeling voorzien, tenzij via de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Dat artikel bepaalt dat decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten waarvoor de decreetgever niet bevoegd is, voor zover het bepalingen betreft die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.

Artikel 11 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003 bepaalt dat iedere subsidie verleend door de in artikel 2 opgesomde gemeenschappen en gewesten of door een rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks door één van die gemeenschappen en gewesten wordt gesubsidieerd, daarin begrepen ieder door hen zonder interest verleend terugvorderbaar

voorschot, moet worden aangewend voor de doeleinden, waarvoor zij werd verleend. De mogelijkheid voor de aanvrager om te motiveren dat afwijkingen van het aanvraagdossier of het geactualiseerde beleidsplan noodzakelijk waren, steunt op het principe van de impliciete bevoegdheden en voldoet aan de voorwaarden voor het inroepen van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De voorgestelde aanvulling is immers noodzakelijk voor de zinvolle uitoefening van een aan de gemeenschappen uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid. Bij de realisatie van een voorgenomen werking of het opzetten van een bovenlokaal cultuurproject spelen vele omstandigheden mee die ertoe kunnen leiden dat de werking of het project, ondanks de geleverde inspanningen van de organisatie en de overige betrokkenen, niet loopt zoals gepland. Het zou onredelijk zijn, en geheel tegen de basisgedachte van de ondersteuning van het bovenlokale culturele landschap in, om in dergelijke gevallen steeds tot een verplichte en volledige terugvordering over te moeten gaan zonder rekening te kunnen houden met de specifieke omstandigheden van elk geval. Vandaar dat het ontwerp voorziet in verschillende maatregelen die naargelang het dossier en de concrete tekortkomingen kunnen worden genomen. Het ontwerp bepaalt ook dat de maatregelen in een redelijke verhouding staan tot de vastgestelde tekortkomingen.

De federale aangelegenheid leent zich tot een gedifferentieerde regeling. De Vlaamse overheid is bevoegd voor de haar toegekende bevoegdheidspakketten. Zij kan in dat kader subsidies toekennen en dus ook het toezicht op die subsidies regelen zonder dat dit invloed heeft op de andere gemeenschappen of gewesten, of de federale overheid.

Er is sprake van een marginale weerslag van de hier voorgestelde afwijking. Deze afwijking is immers niet de norm: het principe is nog steeds dat artikel 11 tot en met 14 van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003 van toepassing zijn op subsidies die verleend zijn door een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid of door een andere rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks van de Vlaamse Gemeenschap een subsidie krijgt (artikel 76, eerste lid, van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019).

De subsidievereiste opgenomen in artikel 76, §2, 3° van het ontwerp bepaalt dat de subsidieontvanger het belang van het Nederlands erkent bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. De aanvrager zal hieromtrent een verklaring op eer moeten afleggen bij de verantwoording.

Artikel 78

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 7. Bepalingen over de gegevensverwerking

Artikel 79

Het verwerken van persoonsgegevens in het kader van dit decreet berust op het uitvoeren van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, 1., e) van de AVG.

De administratie wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke voor persoonsgegevens. Bovendien bepaalt dit artikel ook het doel van de verwerking van persoonsgegevens door de administratie.

Artikel 80

Het steunpunt voor bovenlokale cultuur, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en de andere organisaties die op basis van dit decreet een aanvraag indienen om gesubsidieerd te worden, kunnen persoonsgegevens verwerken in het kader van hun aanvraag en de uitvoering van de taken. Zij treden in dat geval op als verwerkingsverantwoordelijke van die persoonsgegevens.

Het steunpunt voor bovenlokale cultuur kan in het bijzonder persoonsgegevens verwerken in het kader van haar beleidsondersteunende taak en onderzoek.

Artikel 81

Dit artikel bepaalt welke categorieën van personen toegang hebben tot de verwerkte persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet.

Artikel 82

Dit artikel bepaalt op welke categorieën van betrokkenen de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet betrekking heeft.

Artikel 83

Dit artikel bepaalt op welke categorieën van persoonsgegevens de verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet betrekking heeft.

Om tegemoet te komen aan het advies van de GBA worden een aantal begrippen als volgt toegelicht:

- Andere identificatiegegevens: het gaat hier over andere vormen van unieke identificatoren die de administratie of organisaties zouden gebruiken om bepaalde betrokkenen te identificeren (vb. volgnummers voor commissieleden voor wat de administratie betreft).
- Financiële gegevens: Het gaat hier voornamelijk om bankgegevens (vb. rekeningnummer, naam rekeninghouder) van betrokkenen. Daarnaast worden ook bijvoorbeeld de financiële gegevens van experts verwerkt, in het kader van de uitbetaling van vergoedingen voor hun deelname aan beoordelingscommissies.

- Gegevens over de expertise: Het gaat om gegevens die toelaten om de professionele expertise van commissieleden, aanvragers van projectsubsidies, etc. te controleren en/of te attesteren. In het bijzonder kan het gaan over eerdere werkervaringen, publicaties, gerealiseerde projecten, etc.

Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State worden het begrip 'geslacht' als volgt toegelicht:

Het gegeven 'geslacht' is pertinent in het licht van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid, die naar geslacht toe een aantal verplichtingen oplegt waarmee bij de samenstelling van organen met adviserende bevoegdheid moet rekening gehouden worden (cf. artikelen 2 en 2bis).

Artikel 84

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 85

De bewaartermijnen zijn gebaseerd op artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, artikel 41 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën is op zijn beurt gebaseerd op de verjaringstermijn van het Burgerlijk Wetboek, die 10 jaar bedraagt (art. 2262bis). Gelet op deze algemene verjaringstermijn van 10 jaar voor persoonlijke rechtsvorderingen is een bewaartermijn van 10 jaar verantwoord, gelet op de mogelijke geschillen die kunnen voortvloeien uit de subsidiëring en het toezicht daarop.

Het steunpunt voor bovenlokale cultuur, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en de andere organisaties, bepalen als verwerkingsverantwoordelijken de bewaartermijnen van de persoonsgegevens die zij conform dit artikel verwerken.

Artikel 86

Dit artikel bepaalt dat de administratie de gegevens van begunstigden die een subsidie hebben ontvangen, kan bekendmaken en bepaalt welke informatie deze bekendmaking omvat.

Dit artikel bepaalt eveneens dat de administratie de gegevens van experts kan bekendmaken en bepaalt welke informatie deze bekendmaking omvat. Deze bekendmaking is een vorm van actieve openbaarheid, zoals opgenomen in artikel II.2 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. De openbaarmaking van deze gegevens heeft tot doel om transparantie te bieden omtrent de

besluitvorming die plaatsvindt in het kader van de inzet van publieke middelen. De openbaarheid draagt ook bij aan een publieke controle op de expertise en onafhankelijkheid van de besluitvorming. Gezien het doorslaggevend belang van de nagestreefde doeleinden, is het in het licht van het evenredigheidsbeginsel en de vereisten bescherming van de persoonsgegevens gerechtvaardigd om te voorzien in algemene bekendmaking van de relevante informatie, aangezien dit niet verder gaat dan wat in een democratische samenleving en ter voorkoming van onregelmatigheden noodzakelijk is.

De gegevens van de experts zullen bekendgemaakt worden via de website van de Vlaamse overheid.

Beide vormen van bekendmaking zijn gesteund op de verplichting tot actieve openbaarheid van bestuur, zoals opgenomen in artikel II.2. van het Bestuursdecreet. Het bekendmaken van de bedragen én begunstigden van subsidies verhoogt daarbij de transparantie inzake de besteding van overheidsmiddelen. Ook het bekendmaken van basisgegevens over de aangestelde experts (naam en postcode van de hoofdverblijfplaats) kadert in het verhogen van de transparantie omtrent de besluitvorming binnen het subsidieproces. Dit laat toe om op een eenvoudige manier na te gaan of bijvoorbeeld niet steeds beroep wordt gedaan op eenzelfde kleine groep van experts, en of de aangestelde experts wel een voldoende diverse weerspiegeling van de samenleving zijn. Ook de GBA heeft dergelijke publiciteitsmaatregel in het verleden als een goede praktijk beoordeeld (Advies GBA nr. 86/2023 van 27 april 2023, randnummers 82-87).

Artikel 87

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Afdeling 1. Wijzigingen van het Participatiedecreet van 18 januari 2008

Artikel 88 en 89

Deze artikels heffen de relevante artikels op in het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport.

Afdeling 2. Wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

Artikel 90

Dit artikel heft de relevante artikels op in het decreet van 6 juli 2012 betreffende het lokaal cultuurbeleid.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 91

Dit artikel heft het decreet van 15 juni 2018 betreffende de Bovenlokale Cultuurwerking op.

Artikel 92

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking op basis van het decreet van 15 juni 2018, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in de gelijkstelling van de subsidieperiodes van de cultuurdecreten, in bijzonderheid het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

Artikel 93

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan gemeenten of samenwerkingsverbanden van gemeenten met een lokaal netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede, op basis van het decreet van 18 januari 2008, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Ook deze verlenging kadert in de gelijkstelling van de subsidieperiodes van de cultuurdecreten, in bijzonderheid het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

Artikel 94

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van de subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie op basis van het decreet van 6 juli 2012, met drie jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Ook de duur van het convenant tussen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt overeenkomstig verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in een optimale afstemming van de subsidieperiodes op de beleidsperiodes van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 95

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van een cultuurbeleidsplan, op basis van het decreet van 6 juli 2012, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in een optimale

afstemming van de subsidieperiodes op de beleidsperiodes van de gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 96

Dit artikel bepaalt dat de lopende subsidieperiode van werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van een gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek, op basis van het decreet van 6 juli 2012, met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2026. Deze verlenging kadert in een optimale afstemming van de subsidieperiodes op de beleidsperiodes van de gemeenten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 97

Dit artikel houdt in dat de artikels uit het Participatiedecreet die betrekking hebben op de werkingssubsidies aan een vereniging voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen, van toepassing blijven tot het einde van de lopende subsidieperiode op 31 december 2024.

Artikel 98

Dit artikel houdt in dat het artikel uit het Participatiedecreet dat betrekking heeft op de werkingssubsidies aan gemeenten of samenwerkingsverbanden van gemeenten met een lokaal netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede, van toepassing blijft tot het einde van de lopende subsidieperiode, die verlengd wordt tot 31 december 2026. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de nieuwe subsidieperiode van de werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie vanaf 1 januari 2027.

Artikel 99

Dit artikel houdt in dat de artikels uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid die betrekking hebben op de subsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie, van toepassing blijven tot het einde van de lopende subsidieperiodes, die verlengd worden tot 31 december 2026. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de nieuwe subsidieperiode van de werkingssubsidies aan gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie vanaf 1 januari 2027.

Artikel 100

Dit artikel houdt in dat de artikels uit het Bovenlokaal cultuurdecreet van 15 juni 2018 die betrekking hebben op projectsubsidies voor bovenlokale cultuurprojecten, werkingssubsidies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor een bovenlokale cultuurwerking en werkingssubsidies aan een steunpunt voor bovenlokale cultuur, van toepassing blijven tot de einddatum van de lopende subsidieperiodes, zoals vermeld in dit artikel. Zodoende kunnen deze subsidies verder worden verstrekt tot de startdatum van de respectieve nieuwe subsidieperiodes.

Artikel 101

Dit ontwerp van decreet legt in artikel 35, 5°, de subsidievoorwaarde op dat het intergemeentelijk samenwerkingsgebied een werkingsgebied moet hebben met minimaal 85.000 inwoners. Om enkele kleine intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voldoende tijd te geven om de transitie te maken om te kunnen voldoen aan deze voorwaarde, voorziet dit ontwerp van decreet in een overgangsregeling. Deze overgangsregeling bestaat erin dat gedurende de eerste subsidieperiode van 2027 tot 2032 ook intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een werkingsgebied van minder dan 85.000 inwoners in aanmerking komen voor deze werkingssubsidie, op voorwaarde dat ze uit minimaal 4 omliggende gemeenten of districten bestaan.

Artikel 102

Om lokale besturen met een bestaand lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie voldoende tijd te geven om de transitie te maken naar een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie voorziet dit ontwerp van decreet in een overgangsregeling. Die bestaat erin dat gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die in 2026 werkingssubsidies ontvangen voor een lokaal netwerk voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede op basis van artikel 22 van het Participatiedecreet, van 2027 tot 2032 nog werkingssubsidies kunnen ontvangen voor hun lokaal netwerk. Vanaf 1 januari 2033 stopt deze overgangsregeling en komen enkel nog intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking in aanmerking en niet langer individuele lokale besturen.

Artikel 103

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 104

Dit artikel bepaalt per subsidielijn de startdatum van de eerste subsidieperiode.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlagen

- Bijlage 1: Armoedetoets over het voorontwerp van bovenlokaal cultuurdecreet
- Bijlage 2: Advies van de Inspectie Financiën
- Bijlage 3: Begrotingsakkoord
- Bijlage 4: Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Bijlage 5: Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie
- Bijlage 6: Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit
- Bijlage 7: Advies van de Raad van State